

UDHËZIM
Nr. 1, datë 21.1.2025

PËR MËNYRAT DHE PROCEDURAT PËR ZBATIM NGA SUBJEKTET E
PËRFSHIRA NË VEPRIMTARI FINANCIARE

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës dhe të nenit 28, pika 3, germa “a”, të ligjit nr. 9917, datë 19.5.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”, të ndryshuar,

UDHËZOJ:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Qëllimi i këtij udhëzimi është të përcaktojë mënyrat dhe procedurat për zbatim nga subjektet e përfshira në veprimtari financiare, sipas përcaktimeve të nenit 3, të ligjit nr. 9917, datë 19.5.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”, të ndryshuar.

Neni 2
Përkufizimet

1. Përkufizimet e parashikuara në nenin 2, të ligjit nr. 9917, datë 19.5.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”, të ndryshuar, zbatohen në mënyrë të drejtpërdrejtë për terminologjinë e përdorur në përmbajtjen e këtij udhëzimi. Në rast të konstatimit të ndonjë termi apo togfjalëshi me kuptim tjetër nga ai që parashikon ligji, do të gjejë zbatim terminologjia e parashikuar në ligj.

2. Përveç sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, për qëllim dhe zbatim të këtij udhëzimi, termat e mëposhtëm do të kenë këtë kuptim:

a) “Raporti i aktivitetit të dyshimtë” (RAD) është formulari elektronik me anë të të cilit subjektet që i nënshtrohen këtij udhëzimi raportojnë tek autoriteti përgjegjës për çdo transaksion dhe aktivitet të dyshimtë, sipas aneksit I, “Raporti i aktivitetit të dyshimtë” (RAD), bashkëlidhur dhe pjesë e këtij udhëzimi;

b) “Raporti i transaksionit të parasë fizike” (RTPF) është formulari elektronik me anë të të cilit subjektet që i nënshtrohen këtij udhëzimi raportojnë tek autoriteti përgjegjës çdo transaksion në para fizike në një vlerë të barabartë ose më të madhe se 1 000 000 (një milion) lek ose kundërvlera në monedha të tjera të huaja, të kryer si një transaksion i vetëm ose si transaksione të lidhura me njëra-tjetrën, sipas aneksit II, “Raporti i transaksioneve të parasë fizike” (RTPF), bashkëlidhur dhe pjesë e këtij udhëzimi;

c) “Raporti i kontrollit në distancë” (RKD) është formulari sipas aneksit III, “Raporti i kontrollit në distancë” (RKD), bashkëlidhur dhe pjesë e këtij udhëzimi, i cili me kërkesën e autoritetit përgjegjës plotësohet dhe raportohet nga subjektet që i nënshtrohen këtij udhëzimi, në lidhje me përmbushjen prej tyre të detyrimeve ligjore;

ç) “Sistemi i centralizuar” është regjistri i brendshëm për regjistrimin dhe mbajtjen e të dhënave mbi klientët dhe transaksionet që plotësohet nga subjektet që i nënshtrohen këtij udhëzimi dhe që përmban të dhënat sipas aneksit IV, “Për regjistrimin dhe mbajtjen e të dhënave mbi klientët dhe transaksionet”, bashkëlidhur dhe pjesë e këtij udhëzimi;

d) “Burimi i pasurisë” është tërësia e fondeve dhe pasurive që posedon klienti;

dh) “Klient rastësor” është personi i cili është përdorues i shërbimeve të ofruara nga subjektet që i nënshtrohen këtij udhëzimi, edhe për një herë të vetme, gjatë një periudhe 1-vjeçare (njëvjeçare) duke mos vendosur një marrëdhënie vazhduese biznesi me këto subjekte;

e) “Transferta në grup” nënkupton një transfertë që përbëhet nga disa transferta individuale që i dërgohen të njëjtit institucion financiar por që mund të këtë më shumë se një përfitues.

Neni 3

Subjektet e përfshira në veprimtari financiare

1. Subjektet e përfshira në veprimtari financiare dhe që i nënshtrohen këtij udhëzimi janë:

a) subjektet bankare, si dhe çdo subjekt tjetër që licençohet apo mbikëqyret nga Banka e Shqipërisë, sipas përcaktimeve të nenit 3, shkronja “a” e ligjit;

b) subjektet financiare jobanka;

c) zyrat e këmbimeve valutore;

ç) shoqëritë e kursim-kreditit dhe unionet e tyre;

d) shërbimet postare që kryejnë shërbime pagesash;

dh) bursat dhe çdo subjekt tjetër (agjent, broker, shoqëri komisionere etj.), që ushtron veprimtari për emetimin, këshillimin, ndërmjetësimin, financimin dhe çdo shërbim tjetër që ka lidhje me tregtimin e titujve;

e) shoqëritë që merren me sigurimin e jetës ose risigurimin, agjentët apo ndërmjetësit e tyre, si dhe fondet e pensionit;

ë) shoqëritë administruese të sipërmarrjeve të investimeve kolektive dhe të fondeve të pensioneve, si dhe agjentët e tyre;

i) çdo person fizik ose juridik, i cili merret me ofrimin e shërbimeve të mjeteve virtuale.

KREU II

VIGJILENCA E DUHUR

Neni 4

Masat e vigjilencës së duhur

1. “Vigjilenca e duhur” është tërësia e masave që duhet të zbatojnë subjektet që i nënshtrohen këtij udhëzimi me qëllim:

a) identifikimin dhe verifikimin e plotë dhe të saktë të klientit;

b) identifikimin e pronarit përfitues përfundimtar dhe verifikimin e identitetit të tij;

c) të kuptojnë strukturën e pronësisë dhe të kontrollit për klientët që janë persona juridikë apo organizimeve ligjore;

ç) të kuptojnë dhe të mbledhin informacion mbi natyrën dhe qëllimin e transaksionit apo të vendosjes së marrëdhënies së biznesit;

d) të kryejnë monitorim të vazhdueshëm të marrëdhënies së biznesit me klientin dhe analizim të transaksioneve të kryera;

dh) të përcaktojnë profilin e rrezikut të klientit.

Seksioni 1

Neni 5

Identifikimi dhe verifikimi i klientit

1. Subjektet duhet të bëjnë identifikimin e klientit dhe verifikimin e identitetit të tij nëpërmjet dokumenteve, të dhënave apo informacioneve të marra nga burime të besueshme dhe të pavarura, për çdo:

- a) klient rastësor;
- b) klient me të cilin kanë një marrëdhënie të vazhdueshme biznesi.

2. Klient në kuptim të ligjit është çdo:

- a) person fizik;
- b) person fizik që zhvillon veprimtari fitimprurëse;
- c) person juridik privat që zhvillon veprimtari fitimprurëse;
- ç) person juridik privat që nuk zhvillon veprimtari fitimprurëse;
- d) organizim ligjor;
- dh) përfaqësues ligjor, përfaqësues i autorizuar apo me prokurë i klientit;

3. Identifikimi i klientit, verifikimi i identitetit të tij dhe statusi i tij ligjor sigurohet nëpërmjet dokumenteve:

- a) origjinale;
- b) ose dokumenteve elektronike që plotësojnë kushtet e vlefshmërisë, sipas legjislacionit në fuqi për dokumentin elektronik dhe nënshkrimin elektronik.

4. Subjektet duhet të verifikojnë identitetin e klientit përpara ose gjatë vendosjes së marrëdhënies së biznesit ose kryerjes së një transaksioni për klientët rastësorë.

5. Verifikimi i identitetit të klientit dhe pronarit përfitues mund të kryhet pas vendosjes së marrëdhënies së biznesit, me kusht që verifikimi:

- a) të realizohet sa më shpejt që të jetë praktikisht e mundur;
- b) të mos çojë në ndërprerjen e aktivitetit normal të zhvillimit të biznesit; dhe
- c) rreziqet e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit të menaxhohen në mënyrë efektive, në përputhje me masat e përcaktuara në nenin 4/1 të ligjit.

Neni 6

Identifikimi elektronik i klientit

1. Identifikimi elektronik i klientit mund të kryhet nga subjektet e këtij udhëzimi nëpërmjet identifikimit elektronik të sigurt, në përputhje me kërkesat e ligjit të fushës “Për identifikimin elektronik dhe shërbimet e besuara”, vetëm në rastet kur plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) identiteti i klientit verifikohet në bazë të një dokumenti zyrtar identifikimi biometrik të pajisur me fotografi;
- b) klienti jorezident është mbi 18 vjeç;
- c) klienti nuk ka vendbanimin apo dokumenti i tij i identifikimit nuk është lëshuar nga vende me rrezik të lartë.

2. Përpara futjes në përdorim të sistemit të identifikimit elektronik, subjektet duhet të vlerësojnë rrezikun e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, në lidhje me këtë lloj procesi, si dhe të marrin masat e duhura e të efektshme për të parandaluar rrezikun që lidhet me transaksionet apo marrëdhëniet e biznesit të kryera pa praninë fizike të klientit.

Neni 7

Dokumentacioni për identifikimin dhe verifikimin e klientit person fizik

1. Identifikimi dhe verifikimi i identitetit të klientit person fizik kryhet me anë të një prej dokumenteve të mëposhtëm:

- a) letërnjoftim ID (kartë identiteti);
- b) pasaportë.

2. Për personin fizik të huaj rezident:

- a) pasaportë;
- b) letërnjoftim ID (kartë identiteti) lëshuar sipas kuadrit ligjor në fuqi për të huajt;
- c) leje qëndrimi biometrike lëshuar sipas kuadrit ligjor në fuqi për të huajt.

3. Për personin fizik jorezident:

- a) pasaportë;
- b) letërnjoftim ID (kartë identiteti) për vendet që lejohet të udhëtojnë në Republikën e Shqipërisë me anë të këtij dokumenti sipas akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi.

4. Për identifikimin dhe verifikimin e identitetit të klientit person fizik, subjektet duhet të regjistrojnë dhe të mbajnë edhe të dhënat e mëposhtme:

- a) vendbanimi i përhershëm dhe i përkohshëm (nëse ka);
- b) punësimin.

Neni 8

Dokumentacioni për identifikimin dhe verifikimin e klientit që zhvillon veprimtari fitimprurëse

1. Për kategorinë e klientit person fizik që zhvillon veprimtari fitimprurëse dhe klientit person juridik privat që zhvillon veprimtari fitimprurëse për identifikimin dhe verifikimin e tij, dhe statusin e tij ligjor kërkohen dokumentet e mëposhtëm:

- a) dokumenti i regjistrimit në Qendrën Kombëtare të Biznesit;
- b) vendimi i gjykatës, statuti dhe akti i themelimit, nëse ka;
- c) certifikata e regjistrimit të personit të tatueshëm të lëshuar sipas kuadrit ligjor në fuqi ku pasqyrohet numri i NUIS/NIPT;
- ç) adresa e vendit kryesor të ushtrimit të veprimtarisë, si dhe adresa e degëve të ushtrimit të veprimtarisë, nëse ka.

2. Për kategorinë e klientëve, të parashikuar në pikën 1 të këtij neni, të cilët janë jorezidentë kërkohen dokumentet e mëposhtëm:

- a) dokumentacioni që vërteton regjistrimin e shoqërisë së huaj në vendin e rezidencës;
- b) statuti i shoqërisë, nëse ka;
- c) dokumentin ekuivalent të regjistrimit të personit të tatueshëm (NUIS/NIPT) në vendin e rezidencës;
- ç) adresën e vendit kryesor të ushtrimit të veprimtarisë, si dhe adresën e degëve të ushtrimit të veprimtarisë, nëse ka.

3. Për këtë kategori klientësh subjektet identifikojnë dhe verifikojnë nëse çdo person që vepron në emër të klientit është përfaqësues ligjor apo i autorizuar i tij. Identifikimi dhe verifikimi i identitetit të tij dhe statusit të tij ligjor kryhet sipas dokumentacionit të kërkuar në nenin 11 të këtij udhëzimi.

Neni 9

Dokumentacioni për identifikimin dhe verifikimin e klientit që nuk zhvillon veprimtari fitimprurëse

1. Për personin juridik privat që nuk zhvillon veprimtari fitimprurëse, për identifikimin dhe verifikimin e statusit të tij ligjor subjektet kërkojnë dokumentet e mëposhtëm:

- a) aktin e themelimit dhe statutin;
- b) vendimin e gjykatës;
- c) certifikatën e regjistrimit të personit juridik me numrin NUIS/NIPT, të lëshuar sipas kuadrit ligjor në fuqi;
- ç) selinë e përhershme, adresën e vendit kryesor të veprimtarisë apo degëve ku ushtrohet veprimtaria.

2. Për personin juridik privat jorezident që nuk zhvillon veprimtari fitimprurëse për identifikimin dhe verifikimin e statusit të tij ligjor kërkohen dokumentet e mëposhtëm:

- a) akti i themelimit, statuti, vendimi i gjykatës apo dokumentacioni ekuivalent përkatës sipas vendit të origjinës;

b) certifikatën e regjistrimit të personit juridik ose dokument ekuivalent sipas vendit të origjinës.

3. Për këtë kategori klientësh subjektet identifikojnë dhe verifikojnë nëse çdo person që vepron në emër të klientit është përfaqësues ligjor apo i autorizuar i tij. Identifikimi dhe verifikimi i identitetit të tij dhe statusit i tij ligjor kryhet sipas dokumentacionit të kërkuar në nenin 11 të këtij udhëzimi.

Neni 10

Dokumentacioni për identifikimin dhe verifikimin e organizimeve ligjore

1. Subjektet e këtij udhëzimi për klientët që janë organizime ligjore duhet:

a) të identifikojnë dhe verifikojnë statusin ligjor nëpërmjet:

i. dokumenteve të themelimit;

ii. dokumenteve të regjistrimit ose fakteve të ngjashme të ekzistencës së tyre;

iii. formës ligjore;

iv. adresës së ushtrimit të veprimtarisë;

b) të sigurojnë informacion thelbësor dhe të verifikojnë të dhënat dhe dokumentacionin për:

i. themeluesit;

ii. përfituesit;

iii. kujdestarin apo personin që ushtron kontroll faktik mbi to;

iv. të mirë besuarit;

v. agjentët e tjerë të rregulluar dhe ofruesit e shërbimeve, përfshirë këshilltarët, menaxherët, kontabilistët dhe këshilltarët tatimor;

vi. drejtuesit dhe/ose përfaqësuesit ligjorë (për personat juridikë) dhe dispozitat që rregullojnë marrëdhëniet juridike;

c) verifikojnë nëse çdo person që vepron në emër të organizimit ligjor është i autorizuar dhe të identifikojnë dhe të verifikojnë identitetin e tij;

ç) në rastin e përfituesve të trusteve ose organizimeve ligjore, të përcaktuara në bazë të karakteristikave të veçanta apo klasës, duhet të marrin informacion të mjaftueshëm rreth përfituesit në mënyrë që të garantohet identifikimi i përfituesit në momentin e kryerjes së pagesës apo të ushtrimit të të drejtave nga përfituesi.

2. Subjektet e këtij udhëzimi identifikojnë dhe verifikojnë identitetin dhe statusin ligjor, sipas kërkesave në pikën 1 të këtij neni, nëpërmjet dokumentacionit të parashikuar në nenet 7, 8, 9 dhe 11 të këtij udhëzimi.

Neni 11

Dokumentacioni për identifikimin dhe verifikimin e përfaqësuesit ligjor, përfaqësuesit të autorizuar apo me prokurë të klientit

1. Subjektet e këtij udhëzimi përcaktojnë për të gjithë klientët, para vendosjes së marrëdhënieve të biznesit apo gjatë procesit të monitorimit të kësaj marrëdhënieje, nëse ata janë duke vepruar në emër të një personi tjetër dhe të marrin masa të arsyeshme për të siguruar të dhëna të mjaftueshme për identifikimin e atij personi dhe verifikimin e të dhënave.

2. Subjektet e këtij udhëzimi verifikojë nëse çdo person që vepron në emër të klientit të tij është i autorizuar dhe identifikojnë e verifikojnë identitetin e tij dhe statusin e tyre ligjor, të dhënat e përfaqësuesit ligjor, përfaqësuesit të autorizuar apo me prokurë të klientit, nëpërmjet:

a) aktit të përfaqësimit;

b) dokumentacionit të parashikuar në nenet 7, 8, 9, 10 dhe 12 të këtij udhëzimi.

Neni 12

Dokumente shitesë për identifikimin dhe verifikimin e klientit

1. Subjektet mund të kërkojnë nga klienti, rezident apo jorezident, por pa u kufizuar vetëm në to, sipas nevojës për identifikimin dhe për verifikimin e identitetit dhe statusit ligjor të klientit, si dhe në të gjitha rastet kur ka të dhëna ose dyshime për pastrim parash ose financim të terrorizmit, dokumentet si më poshtë:

- a) Për personat fizikë dhe përfaqësuesit ligjorë:
 - i. certifikata të lëshuara nga regjistri kombëtar i gjendjes civile;
 - ii. leje drejtimi të automjetit;
 - iii. librezat apo kontratat pune, vërtetim pune apo dokument tjetër që provon marrëdhënien e punës;
 - iv. kontrata e blerjes apo qirasë së banesës;
 - v. kontrata me operatorë shërbimesh, si: telefon fiks, celular, energji elektrike, për shërbime ujësjellës-kanalizime, të tjera;
 - vi. vërtetim vendbanimi të lëshuar nga autoritetet vendore;
- b) Për personat fizikë dhe juridikë privat që zhvillojnë veprimtari fitimprurëse:
 - i. leje, autorizim, vërtetim apo licencë për ushtrimin e veprimtarisë, nëse ka;
 - ii. kontrata e blerjes apo qirasë së selisë dhe vendit të ushtrimit të aktivitetit;
- c) Për personat juridikë që nuk zhvillojnë veprimtari fitimprurëse:
 - i. leje, autorizim, vërtetim apo licencë për ushtrimin e veprimtarisë, nëse ka;
 - ii. kontrata e blerjes apo qirasë të vendit të ushtrimit të aktivitetit.

2. Subjektet, përveç sa është parashikuar në pikën 1 të këtij neni, mund të kërkojnë çdo dokument tjetër që vlerësohet e nevojshme në kuadër të procesit të identifikimit dhe verifikimit të klientit.

Neni 13

Identifikimi dhe verifikimi i pronarit përfitues

1. Subjektet e këtij udhëzimi duhet të kryejnë identifikimin dhe verifikimin e identitetit të pronarit apo të pronarëve përfitues të klientëve të tyre nëpërmjet dokumenteve të mëposhtëm:

- a) dokumentacionit të parashikuar në nenet 7, 8, 9, 10, 11 dhe 12 të këtij udhëzimi;
- b) ekstraktit të regjistrit të pronarëve përfitues;
- c) informacioneve ose të dhënave të siguruara nga burime të besueshme, në bazë të të cilave subjekti sigurohet për identitetin e pronarit përfitues.

2. Në ato raste kur nuk ekziston regjistri i pronarëve përfitues në vendin e origjinës, subjekti kryen verifikimet e pronarit përfitues sipas dokumentacionit të pronësisë të paraqitur nga klienti.

3. Subjektet verifikojnë të dhënat që zotërojnë për pronarët përfitues me të dhënat e regjistruara në Regjistrin e Pronarëve Përfitues. Në rast të mospërputhshmërisë së të dhënave që subjekti administron, sipas pikës 1 të këtij neni, me të dhënat e regjistruara në Regjistrin e Pronarëve Përfitues, subjekti zbaton detyrimet e përcaktuara në nenin 6, të ligjit nr. 112/2020, “Për regjistrin e pronarëve përfitues”, i ndryshuar.

4. Subjektet mund t'i referohen, për përcaktimin e pronarit përfitues të klientëve të tyre, shembujve të dhënë në aneksin V, “Shembuj orientues për përcaktimin e pronarit përfitues”, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Seksioni 2

Neni 14

Struktura e pronësisë dhe e kontrollit të klientit

1. Subjektet duhet të kuptojnë strukturën e pronësisë për klientët që janë persona juridikë apo organizime ligjore nëpërmjet:

a) aktit të themelimit, statutit dhe vendimit të gjykatës për regjistrimin e personit juridik sipas kuadrit ligjor në fuqi;

b) ekstrakteve të regjistrimit tregtar (vendas ose të huaj);

c) dokumentacionit të mbledhur në kuadër të identifikimit dhe verifikimit të pronarit përfitues;

ç) diagramit të pronësisë të ofruar nga klienti dhe dokumentacionit të paraqitur prej tij.

2. Subjektet mund të sigurojnë dokumente të tjera shtesë, në kuadër të këtij neni, nëpërmjet:

a) raporteve të pavarura të auditit;

b) aksesit në data bazat apo regjistra ndërkombëtarë (*Worldcheck, Factiva, Lexus Nexus*, etj...);

c) faqes zyrtare të internetit të klientit;

ç) informacionit publik të përfutur nga palë të treta (p.sh.: noter publik, ekspert kontabël, avokat etj.);

d) informacionit të dhënë nga klienti për takimet e nivelit drejtues, procesverbalet, listat e autorizimeve dhe delegimi hierarkik i përgjegjësive ose çdo dokument tjetër që mund ta lejojë atë të identifikojë strukturën e pronësisë dhe pronësinë përfituese.

3. Subjektet përcaktojnë se cilët janë individët që zotërojnë ose kontrollojnë klientin, përfshirë ata persona të cilët ushtrojnë kontrollin e fundit efektiv mbi personin juridik apo organizimin ligjor, si më poshtë:

a) për personat juridikë kjo duhet të përfshijë edhe identifikimin e individëve, të cilët përbëjnë pjesën vendimmarrëse dhe administruese të personit juridik dhe mbajtjen e të dhënave të veprimeve të ndërmarra, si dhe të çdo vështirësie të hasur gjatë procesit të verifikimit;

b) në rast të organizimeve ligjore, kjo përfshin edhe identifikimin e themeluesit, të përfituesit, të kujdestarit ose të personit me një kontroll faktik mbi to.

4. Subjektet përcaktojnë për të gjithë klientët, para vendosjes së marrëdhënieve të biznesit apo gjatë procesit të monitorimit të kësaj marrëdhënieje, nëse ata janë duke vepruar në emër të një personi tjetër dhe të marrin masa të arsyeshme për të siguruar të dhëna të mjaftueshme për identifikimin e atij personi dhe verifikimin e të dhënave.

5. Subjektet verifikojë nëse çdo person që vepron në emër të klientit të tij është i autorizuar dhe identifikojnë, dhe verifikojnë identitetin e tij.

6. Për personat juridikë kjo duhet të përfshijë edhe identifikimin e individëve, të cilët përbëjnë pjesën vendimmarrëse dhe administruese të personit juridik dhe mbajtjen e të dhënave të veprimeve të ndërmarra, si dhe të çdo vështirësie të hasur gjatë procesit të verifikimit. Në rast të organizimeve ligjore, kjo përfshin edhe identifikimin e themeluesit, të përfituesit, të kujdestarit ose të personit me një kontroll faktik mbi to.

Neni 15

Mbledhja e informacionit mbi qëllimin e transaksionit dhe vendosjen e marrëdhënies së biznesit

1. Subjektet duhet të mbledhin informacion mbi qëllimin dhe natyrën e kryerjes së transaksionit apo të vendosjes së marrëdhënies së biznesit, mbi bazën e të cilit duhet të krijonë profilin e rrezikut të klientit.

2. Subjektet krijojnë profilin e rrezikut të klientit ndaj të cilit zbatohet vigjilenca e duhur sipas nenit 4/1 të ligjit, për t'u siguruar për qëllimin dhe natyrën e caktuar të marrëdhënies së biznesit apo kryerjes së transaksionit, duke kryer një apo disa nga hapat e mëposhtme:

a) kërkojnë dokumentacion mbështetës mbi burimin e fondeve dhe mundësive financiare të klientit si:

i. kontrata punësimi;

ii. vërtetim page;

- iii. kontrata shitblerjeje apo qiraje, të pasurive të luajtshme apo të paluajtshme;
 - iv. kontrata dhurimi;
 - v. akte ligjore të përfitim të pasurive me trashëgimi, si dhe dokumente të tjera mbështetëse;
 - vi. akte të tjera kalimi pronësie të pasurive të luajtshme apo të paluajtshme;
 - b) mbledhin informacion në burime të hapura për klientët, si:
 - i. kërkimet në faqet *web* nëpërmjet platformave të internetit¹;
 - ii. mediave të shkruara apo audiovizive;
 - iii. burimeve të tjera;
 - c) mbledhin dhe verifikojnë informacionin e përftuar nga klienti në regjistrat publik, si:
 - i. regjistrin tregtar;
 - ii. regjistrin e pronarëve përfitues;
 - iii. regjistrin e organizatave jofitimprurëse;
 - iv. apo regjistra të tjerë publik;
 - ç) vlerësojnë kapacitetin financiar të klientit nëpërmjet dokumenteve të vëna në dispozicion nga klienti, si dhe të dhënave publike në regjistrin tregtar, si:
 - i. pasqyrat financiare për subjektet tregtare;
 - ii. vendimet e shpërndarjes së dividendit për personat juridik;
 - iii. informacione të tjera të vlefshme.
3. Subjektet ruajnë dokumentacionin dhe informacionet e përftuara sipas hapave më lart në përputhje me nenet 39 dhe 40 të këtij udhëzimi.

Neni 16

Monitorimi i vazhdueshëm i klientit, transaksioneve dhe marrëdhënies së biznesit

1. Subjektet duhet të kryejnë monitorim të vazhdueshëm të marrëdhënies së biznesit me klientin. Ky monitorim duhet të përfshijë analizimin e transaksioneve të kryera gjatë të gjithë kohëzgjatjes së kësaj marrëdhënieje, për t'u siguruar se ato janë në përputhje me njohuritë që subjekti ka për klientin, natyrën e biznesit të tij dhe profilin e rrezikut, si dhe burimin e fondeve.
2. Subjektet duhet të sigurohen nëpërmjet rishikimit të dosjeve të klientëve që dokumentet, të dhënat dhe informacioni i mbledhur gjatë procesit të vigjilencës së duhur përditësohet dhe është i vlefshëm dhe i përshtatshëm.
3. Subjektet duhet t'i kushtojnë vëmendje të shtuar klientëve apo marrëdhënieve të biznesit me persona juridik me pronësi indirekte² dhe klientëve që kategorizohen me rrezik të lartë, veçanërisht kur ka të dhëna se situata faktike e klientit ka ndryshuar.
4. Subjektet duhet të kryejnë monitorim të vazhdueshëm të marrëdhënies së biznesit me klientin dhe shqyrtimit të vazhdueshëm të transaksioneve.
5. Në rastin e një marrëdhënieje të vazhdueshme me klientin subjektet përditësojnë të dhënat dhe informacionin e marrë, sa herë që është e nevojshme, bazuar në masat e vigjilencës së duhur, monitorimin e kësaj marrëdhënieje dhe profilin e rrezikut të klientit. Përveç kësaj, subjektet verifikojnë të dhënat dhe informacionin e marrë në kuadër të vigjilencës së duhur, përfshirë të dhënat e strukturës së pronësisë ligjore dhe pronësisë përfituese, për klientët e tyre, jo më pak se:
 - a) 1 herë në vit për klientët me rrezik të lartë;
 - b) 1 herë në 3 vjet për klientët me rrezik të mesëm;
 - c) 1 herë në 5 vjet për klientët me rrezik të ulët.

Neni 17

Profili i rrezikut të klientit

¹ *Google*, ose motor kërkimi të ngjashëm, të tjerë.

² Sipas përkufizimit të ligjit që ka objekt regjistrimin e pronarëve përfitues.

1. Subjektet krijojnë profilin e rrezikut të klientit për të kuptuar qëllimin dhe natyrën e kryerjes së transaksionit, vendosjes së marrëdhënies së biznesit apo gjatë monitorimit të vazhdueshëm.

2. Profili i rrezikut ju shërben subjekteve për të përcaktuar dhe zbatuar masat e vigjilencës së duhur dhe asaj të zgjeruar ndaj klientit.

3. Në vlerësimin e profilit të rrezikut të klientit subjektet bazohen në të dhënat e përfutuara në kuadër të vigjilencës së thjeshtuar, të duhur apo/dhe të zgjeruar.

Neni 18

Pamundësia në ushtrimin e masave të vigjilencës së duhur

1. Nëse subjektet janë të paafta që të zbatojnë detyrimet e vigjilencës së duhur ndaj klientit:

a) nuk duhet të hapin llogari, të fillojnë një marrëdhënie biznesi apo të kryejnë transaksione;

b) duhet të dërgojnë raport të aktivitetit të dyshimtë tek autoriteti përgjegjës.

2. Në rastet kur subjekti ka filluar marrëdhënien e biznesit dhe si rezultat i mosparaqitjes së dokumenteve nga ana e klientit ose për arsye të tjera, është i paaftë të plotësojë detyrimin e vigjilencës së duhur, subjekti duhet të përfundojë marrëdhënien e biznesit dhe duhet të dërgojë raport të aktivitetit të dyshimtë tek autoriteti përgjegjës.

Seksioni 3

Masa të tjera

Neni 19

Zhvillimet teknologjike

1. Subjektet duhet të zbatojnë politika dhe të marrin masat e duhura, sipas rastit, për identifikimin dhe vlerësimin e rrezikut të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, që lidhen me:

a) zhvillimet e produkteve të reja, praktikat e biznesit, mënyrat e ofrimit apo kanalet e shpërndarjes;

b) përdorimin e teknologjive të reja apo atyre që janë në zhvillim.

Këto masa duhet të zbatohen përpara futjes në përdorim të produkteve të reja dhe praktikave të biznesit apo teknologjive të reja, për produktet e reja dhe ekzistuese, në mënyrë që të administrohen dhe të ulen rreziqet e identifikuar.

2. Subjektet duhet të zbatojnë procedura specifike dhe të marrin masat e duhura e të efektshme për të parandaluar rrezikun që lidhet me transaksionet apo marrëdhëniet e biznesit, të kryera pa praninë fizike të klientit.

Neni 20

Mbështetja në palë të treta

1. Subjektet, në mbështetje të nenit 6/1 të ligjit, mund të mbështeten në palët e treta për kryer masat e parashikuara në ligj dhe në këtë udhëzim me kusht që të sigurohen për përmbushjen e kriterëve, si më poshtë:

a) subjekti që mbështetet në një palë të tretë duhet të jetë në gjendje të marrë menjëherë informacionin e nevojshëm për sa lidhet me masat e vigjilencës së duhur dhe dokumentacionit të kërkuar për identifikimin dhe verifikimin e klientit;

b) subjekti duhet të marrë masat e duhura për t'u siguruar se kopjet e të dhënave identifikuese dhe dokumentacioni tjetër përkatës, lidhur me detyrimet për vigjilencën e duhur të vihen në dispozicion menjëherë nga pala e tretë, sipas kërkesave të vetë subjektit apo autoriteteve përkatëse në zbatim të ligjit;

c) subjekti duhet të sigurohet se:

i. pala e tretë është e rregulluar me ligj, pra veprimtaria që ushtron pala e tretë është e përcaktuar rregullisht në kuadrin përkatës ligjor;

ii. pala e tretë mbikëqyret apo monitorohet nga autoriteti përkatës për sistemin parandalues të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. Në këtë kuptim pala e tretë është e licencuar dhe mbikëqyret nga autoriteti përkatës;

iii. pala e tretë ka strukturë kontrolli të brendshëm të ngarkuar edhe me kontrollin e përputhshmërisë me këto detyrime. Në këtë kuptim pala e tretë duhet të respektojë dhe të garantojë kërkesat e ligjit dhe të këtij udhëzimi në lidhje me kontrollin e brendshëm;

iv. pala e tretë ka marrë masat e përshtatshme për përputhjen me kërkesat për masat e vigjilencës së duhur dhe ruajtjes së të dhënave, sipas përcaktimeve të ligjit dhe këtij udhëzimi. Në këtë kuptim, pala e tretë duhet të respektojë dhe të garantojë kërkesat e ligjit dhe të këtij udhëzimi, në lidhje me masat e vigjilencës së duhur, administrimit dhe ruajtjes së dokumentacionit.

2. Subjektet e këtij udhëzimi që mbështeten në palët e treta, duhet që përpara vendosjes së marrëdhënies me klientin, përveç kriterëve të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, të marrin në konsideratë edhe kriteret e mëposhtme:

a) gjatë vendosjes së marrëdhënies me palët e treta jashtë vendit duhet të merret në konsideratë edhe informacioni në dispozicion mbi nivelin e rrezikut të atij vendi;

b) ndalohet mbështetja në palë të treta të krijuara në vende me rrezik të lartë përveç nëse pala e tretë është një degë ose filial përfaqësimi me pronësi të shumicës së aksioneve të subjektit, të krijuar në Shqipëri sipas politikave dhe procedurave të shoqërisë mëmë, të cilat janë në përputhje me ligjin;

c) ndalohet mbështetja në palë të treta për rastet e parashikuara në ligj;

ç) ndalohet mbështetja në palë të treta kur kjo vendoset nga autoriteti përgjegjës.

3. Në çdo rast, nëse detyrimet nuk përmbushen nga palët e treta, përgjegjësia ligjore mbetet e subjektit të këtij udhëzimi që mbështetet te pala e tretë.

KREU III VIGJILENCA E ZGJERUAR

Neni 21

Masat e vigjilencës të zgjeruar

1. Vigjilenca e zgjeruar duhet të përfshijë masa shtesë, përveç atyre të parashikuara për vigjilencën e duhur, për marrëdhëniet e biznesit, klientëve apo transaksionet me rrezik të lartë.

2. Në funksion të zbatimit të vigjilencës së zgjeruar, subjektet e këtij udhëzimi duhet të marrin masat e mëposhtme:

a) të kuptojnë dhe testojnë profilin e klientit, të biznesit dhe veprimtarisë së tij lidhur me shërbimet, produktet dhe transaksionet e ofruara nga subjekti;

b) të identifikojnë informacionet me rëndësi dhe të vlerësojnë rrezikun e mundshëm për pastrim parash/financim terrorizmi, në mbështetje të vendimeve që synojnë mbrojtjen nga rreziqet financiare, rregullatore apo reputacionale, si dhe përshtatjen ndaj kërkesave ligjore;

c) të zbatojnë masat e vigjilencës së zgjeruar në marrëdhëniet e biznesit, klientët dhe transaksionet e përcaktuara sipas nenit 8 të ligjit;

ç) të zbatojnë masat e vigjilencës së zgjeruar në vendosjen e marrëdhënieve korrespondente për shërbimet bankare ose financiare korrespondente të ofruara nga subjektet bankare të ligjit përpara se të vendosin një marrëdhënie biznesi.

Neni 22

Kategoritë e klientëve, transaksioneve dhe marrëdhënieve të biznesit ndaj të cilëve zbatohet vigjilenca e zgjeruar

1. Subjektet duhet të zbatojnë masat e vigjilencës së zgjeruar për marrëdhëniet e biznesit, klientët dhe transaksionet e përcaktuara në nenin 8 të ligjit, për:

a) personat e ekspozuar politikisht (PEP), përfshirë anëtarët e familjes, personat e lidhur në marrëdhënie të ngushta personale, pune apo biznesi të personave të ekspozuar politikisht sipas përkufizimeve të pikave 10, 10/1 dhe 10/2, të nenit 2 të ligjit;

b) organizatat jofitimprurëse;

c) organizimet ligjore;

ç) marrëdhënieve të biznesit dhe transaksioneve me klientët jorezidentë, të vlerësuara me rrezik të lartë;

d) shoqëri që kanë aksione të mbajtesit;

dh) me të gjitha kategoritë e klientëve, të cilët banojnë ose e ushtrojnë veprimtarinë e tyre në vende për të cilat kërkohet marrja e masave të posaçme, sipas përcaktimeve apo kërkesave të autoritetit përgjegjës apo për klientë për të cilët kërkohet kjo masë;

e) me të gjitha vendet me rrezik të lartë të përcaktuara nga autoriteti përgjegjës apo Këshilli i Ministrave;

ë) për të gjitha transaksionet komplekse, me vlera të larta dhe të pazakonta, të cilat nuk kanë qëllim të dukshëm ekonomik ose ligjor;

f) përfituesit e policave të sigurimit të jetës. Kjo kategori transaksionesh apo marrëdhënie biznesi do të konsiderohet nga subjektet paraprakisht si një faktor rreziku për të përcaktuar zbatimin ose jo të masave të vigjilencës së zgjeruar;

2. Për zbatimin e vigjilencës së zgjeruar ndaj klientëve, subjektet mund të kërkojnë praninë fizike të klientëve dhe të përfaqësuesve të tyre para se të vendosin një marrëdhënie biznesi.

Neni 23

Kategori të tjera ndaj të cilëve zbatohet vigjilenca e zgjeruar

1. Krahas kategorive të përcaktuara në nenin 22 të këtij udhëzimi, subjektet mund të përcaktojnë kategori të tjera marrëdhëniesh biznesi, klientësh, transaksionesh, produktesh, shërbimesh, kanalesh shpërndarjeje, vende ose zona gjeografike të vlerësuara me rrezik të lartë ndaj të cilave duhet të zbatohen masat e vigjilencës së zgjeruar.

2. Në zbatim të pikës 1, të këtij neni, subjektet duhet të hartojnë dhe zbatojnë procedura dhe politika për të identifikuar shkallën e rrezikut sipas kategorive të klientëve apo marrëdhënieve të biznesit. Këto procedura dhe politika duhet të jenë në përputhje me aktivitetin e subjektit dhe në përpjesëtim me rrezikun e identifikuar.

3. Politikat dhe procedurat e subjekteve duhet të bazohen në:

a) rrezikun që paraqet klienti, pozitën e tij gjeografike dhe tërësinë e produkteve dhe shërbimeve;

b) politikën e pranimin të klientëve dhe monitorimin e marrëdhënies së biznesit;

c) procesin e kategorizimit të të gjithë klientëve sipas nivelit të rrezikut.

Neni 24

Masat e vigjilencës së zgjeruar për personat e ekspozuar politikisht

1. Subjektet e këtij udhëzimi përfshijnë në rregulloret dhe procedurat e brendshme metodat e vlerësimit dhe menaxhimit të rrezikut të klientit, marrëdhënies së biznesit dhe transaksioneve për të përcaktuar, ndër të tjera, nëse një klient apo pronar përfitues i klientit është person i ekspozuar politikisht.

2. Në lidhje me sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, subjektet:

a) duhet të kërkojnë informacion në burimet e disponueshme, të tilla si: lista e përditësuar e personave të ekspozuar politikisht vendas, bazat specifike të të dhënave (*Worldcheck*, *Factiva* etj.), si dhe burimet e hapura të informacionit;

b) duhet të marrin miratimin e drejtuesve të lartë për vendosjen e marrëdhënieve të biznesit apo vazhdimin e këtyre marrëdhënieve kur një klient ekzistues bëhet person i ekspozuar politikisht;

c) duhet të kryejnë një monitorim në rritje dhe të vazhdueshëm të marrëdhënieve të biznesit me këta klientë;

ç) duhet të marrin masat e duhura për të përcaktuar burimin e pasurisë dhe burimin e fondeve.

3. Për anëtarët e familjes, personat e lidhur në marrëdhënie të ngushta personale, pune apo biznesi të personave të ekspozuar politikisht zbatohen të njëjtat masa të parashikuara në këtë nen.

Neni 25

Masat e vigjilencës së zgjeruar për organizatat jofitimprurëse

1. Subjektet përfshijnë në rregulloret dhe procedurat e brendshme politikat e vlerësimit dhe menaxhimit të rrezikut të marrëdhënies së biznesit me klientë të cilët janë organizata jofitimprurëse.

2. Në lidhje me sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, subjektet:

a) duhet të kërkojnë dhe marrin të dhëna mbi natyrën e veprimtarisë, administrimit dhe drejtimit të tyre, si dhe burimin e fondeve;

b) duhet të analizojnë një informacion të tillë nëpërmjet zbatimit të procedurave të menaxhimit të rrezikut;

c) duhet të kryejnë një monitorim në rritje dhe të vazhdueshëm të marrëdhënieve të biznesit me këta klientë.

Neni 26

Masat e vigjilencës së zgjeruar për marrëdhëniet e biznesit apo transaksionet që përfshijnë vendet me rrezik të lartë

1. Në lidhje me marrëdhëniet e biznesit apo transaksionet që përfshijnë vendet me rrezik të lartë, sipas shkronjës “F”, të nenit 22 të ligjit, subjektet duhet të zbatojnë masat e mëposhtme të vigjilencës së zgjeruar ndaj klientit:

a) të marrin informacion shtesë për klientin dhe pronarin përfitues;

b) të marrin informacion shtesë për natyrën e marrëdhënies së biznesit;

c) të marrin informacion për burimin e fondeve dhe burimin e pasurisë së klientit dhe pronarit përfitues;

ç) të marrin informacion për arsyet e transaksioneve të synuara ose të kryera;

d) të marrin miratimin e drejtuesve të lartë për vendosjen ose vazhdimin e marrëdhënieve të biznesit;

dh) të kryejnë monitorim të zgjeruar të marrëdhënieve të biznesit duke rritur numrin, shpeshtësinë apo periodicitetin e kontrolleve të aplikuara dhe zgjedhjen e modeleve të transaksioneve që kanë nevojë për kontroll të mëtejshëm.

2. Marrja e informacionit shtesë përfshin, por pa u kufizuar vetëm në to:

a) identifikimin dhe verifikimin e klientit apo pronarit përfitues nga burime të hapura dhe të pavarura për të kuptuar më mirë sfondin, pronësinë dhe situatën financiare të klientit ose palëve të tjera në transaksion, apo reputacionin e tregut lokal përmes rishikimit të burimeve mediatike;³

³ Raportet ndërkombëtare të vlerësimit të vendit përfshirë raportet e DASH, Indeksi i Bazelit, Raportet e BE-së,

b) marrja e informacionit dhe verifikimi i burimit të fondeve apo pasurisë së klientit dhe pronarët përfitues të tij, duke u përqendruar në informacionin e përcjellë nga të dhënat e grupeve bankare dhe/ose financiar apo nga institucionet e inteligjencës financiare;

c) kërkimi i informacionit shtesë nga klienti për qëllimin dhe natyrën e synuar të marrëdhënies së biznesit.

3. Krahas masave të mësipërme, subjektet zbatojnë një ose më shumë nga masat shtesë, lidhur me klientët apo transaksionet që përfshijnë vende me rrezik të lartë:

- a) zbatojnë elemente shtesë të vigjilencës së zgjeruar;
- b) përdorin mekanizma të përmirësuar për raportime apo raportim sistematik të transaksioneve financiare të personi/strukturat përgjegjëse brenda subjektit;
- c) kufizojnë marrëdhëniet e biznesit ose transaksionet me individët apo persona fizikë/juridikë nga vendet me rrezik të lartë.

Neni 27

Masat e vigjilencës së zgjeruar për transaksionet komplekse, me vlera të larta të pazakonta, pa qëllim të dukshëm ekonomik dhe ligjor

1. Subjektet duhet t'u kushtojnë vëmendje të veçantë të gjitha transaksioneve komplekse, me vlera të larta dhe të pazakonta, të cilat nuk kanë qëllim të dukshëm ekonomik ose ligjor dhe njëkohësisht të analizojnë arsyet dhe qëllimin e kryerjes së transaksioneve të tilla.

2. Subjektet, për të analizuar arsyet dhe qëllimin e kryerjes të transaksionit/ve të tilla, sipas pikës 7, të nenit 8, të ligjit dhe për mbajtjen e të dhënave për arritjen në konkluzionet me shkrim, duhet të:

a) kërkojnë dokumentacion mbështetës mbi burimin e fondeve, të pasurisë dhe mundësive financiare të klientit, si:

- i. kontrata punësimi;
- ii. vërtetim page;
- iii. vërtetim të kontributeve të sigurimeve shoqërore apo shëndetësore;
- iv. kontrata shitblerje apo qiraje, të pasurive të luajtshme apo të paluajtshme;
- v. kontrata dhurimi;
- vi. akte ligjore të përfitimit të pasurive me trashëgimi apo dokumente të tjera të ngjashme;
- vii. dokumente të tjera që vlerësohen të domosdoshme nga subjekti në përputhje me natyrën e transaksionit dhe profilin e klientit;

b) mbledhin informacion në burime të hapura apo abonime të posaçme për klientët, si:

- i. kërkimet në faqet *web* nëpërmjet platformave të internetit⁴;
- ii. mediave të shkruara apo audiovizive, të tjera;

c) mbledhin dhe verifikojnë informacionin e përfutur nga klienti në regjistrat publik, si:

- i. regjistrin tregtar;
 - ii. regjistrin e pronarëve përfitues;
 - iii. regjistrin e organizatave jofitimprurëse;
 - iv. regjistra të tjerë ku subjektet kanë akses;
- ç) vlerësojnë kapacitetin financiar të klientit nëpërmjet dokumenteve të vëna në dispozicion nga klienti, si dhe të dhënave publike në regjistrin tregtar, si:
- i. pasqyrat financiare për subjektet tregtare;
 - ii. vendimet e shpërndarjes së dividendit për pronarët;
 - iii. informacione të tjera të vlefshme.

3. Subjektet gjatë analizimit të transaksioneve komplekse, me vlera të larta dhe të pazakonta të cilat nuk kanë qëllim të dukshëm ekonomik ose ligjor, duhet të marrin në konsideratë treguesit e pasqyruar në aneksin VI, "Tregues për analizimin e transaksioneve me vlera të larta, të

FMN-së, e të tjera.

⁴ *Google*, ose motor kërkimi të ngjashëm.

pazakonta, pa qëllim të dukshëm ekonomik dhe ligjor”, bashkëlidhur dhe pjesë e këtij udhëzimi, por pa u kufizuar vetëm në to.

4. Subjektet ruajnë dokumentacionin dhe informacionet e përftuara sipas hapave të mësipërm dhe ia bashkëngjisin konkluzioneve me shkrim. Administrimi dhe ruajtja e dokumentacionit mbahet në përputhje me nenet 39 dhe 40 të këtij udhëzimi.

Neni 28

Shërbimet bankare ose financiare korrespondente

1. Subjektet e germës “a”, të nenit 3 të ligjit, në rastet e vendosjes së marrëdhënies korrespondente duhet të mbajnë në vëmendje se:

a) u ndaloheq që të vendosin apo të vazhdojnë marrëdhënie bankare ose financiare korrespondente me banka guaskë;

b) nuk duhet të mbajnë apo të hyjnë në marrëdhënie korrespondente me banka, llogaritë e të cilave përdoren nga bankat guaskë;

c) duhet të marrin masat e duhura në mënyrë që të krijojnë bindjen se bankat ose institucionet financiare të huaja korrespondente, nuk lejojnë që llogaritë e tyre të përdoren nga bankat guaskë;

ç) në rastet kur evidentojnë apo konstatojnë se banka korrespondente është bankë guaskë apo llogaritë e saj përdoren nga bankat guaskë, ato duhet të ndërpresin menjëherë marrëdhënien e biznesit dhe t'i raportojnë autoritetit përgjegjës;

d) duhet të mbledhin informacion të mjaftueshëm në lidhje me biznesin dhe të vlerësojnë përshtatshmërinë dhe efektivitetin e mjeteve të kontrollit për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit të institucionit korrespondent. Gjithashtu, subjektet, përpara vendosjes së marrëdhënies së biznesit për shërbimet e bankave ose institucionet financiare të huaja korrespondente, duhet të vlerësojnë cilësinë e mbikëqyrjes së tij, të sigurojnë aprovimin e instancave më të larta të administrimit/menaxhimit dhe të dokumentojë përkatësisht për çdo institucion përgjegjësitë në lidhje me parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit;

dh) për rastet kur marrëdhënia korrespondente përfshin mbajtjen e llogarive transitore duhet të sigurohen që institucioni financiar korrespondent:

i. ka ndërmarrë masat e vigjilencës së duhur për klientët që kanë akses të drejtpërdrejtë në këto llogari;

ii. është në gjendje, nëse i kërkohet, të paraqesë informacionin dhe dokumentacionin përkatës që rrjedh nga masat e vigjilencës së duhur, nëse kërkohet.

Neni 29

Shërbimet e transferimit të parave dhe ofruesve të mjeteve virtuale

1. Subjektet, veprimtaritë e të cilëve përfshijnë transfertat parash ose vlerash apo ofruesit të shërbimeve të mjeteve virtuale, në rastin e transfertave në nisje dhe në mbërritje duhet të jenë të shoqëruara gjithnjë me të dhëna, si më poshtë:

a) Informacion i kërkuar dhe i saktë për dërguesin:

i. emrin dhe mbiemrin e dërguesit, kur është individ;

ii. emërtimin ligjor, kur dërguesi është person juridik;

iii. adresën;

iv. numrin e llogarisë së dërguesit ose në mungesë të një llogarie, një numër unik të referencës së transaksionit që lejon gjurmueshmërinë e transaksionit ose numrin e dokumentit të identifikimit;

v. emrin e institucionit të përfshirë në transfertë;

b) Informacioni i kërkuar për përfituesin:

- i. emrin dhe mbiemrin e përfituesit, kur është individ;
 - ii. emërtimin ligjor, kur dërguesi është person juridik;
 - iii. adresën;
 - iv. numrin e llogarisë së përfituesit ose në mungesë të një llogarie, një numër unik të referencës së transaksionit që lejon gjurmueshmërinë e transaksionit ose numrin e dokumentit të identifikimit;
 - v. emrin e institucionit të përfshirë në transfertë.
2. Subjektet marrin masat e tjera, sipas parashikimeve të nenit 10 të ligjit.

Neni 30

Ruajtjen e dokumentacionit dhe vënien në dispozicion të autoritetit përgjegjës

1. Të dhënat, analizat, informacioni dhe dokumentacioni i mbledhur në zbatim të këtij neni ruhet për një periudhë 5-vjeçare nga data e përfundimit të marrëdhënies së biznesit ndërmjet klientit dhe subjektit ose nga data e transaksionit rastësor, por jo më shumë se 40 (dyzet) vjet nga data e secilit transaksion apo data e mbledhjes së dokumentacionit apo kryerjes së analizës.
2. Subjektet, ruajnë informacionet e përfituara më lart dhe i vënë në dispozicion të autoritetit përgjegjës, autoriteteve mbikëqyrëse dhe audituesve apo organeve të tjera ligjzbatuese, nëse kërkohen.

KREU IV

DETYRIMET PËR RAPORTIM

Neni 31

Raportimi i aktiviteteve të dyshimta tek autoriteti përgjegjës

1. Subjektet i paraqesin një raport autoritetit përgjegjës, në të cilin parashtrajnë dyshimet që kanë për rastet kur e dinë apo dyshojnë se po kryhet, është kryer apo tentohet të kryhet pastrimi i produkteve të veprës penale apo financimi i terrorizmit, apo fonde që rrjedhin nga veprimtari kriminale. Raportimi bëhet me anë të formularit (RAD) menjëherë dhe jo më vonë se 72 orë.
Ky raportim kryhet pas shqyrtimit të plotë të elementeve të dyshimta dhe të dhënave që subjektet kanë në dispozicion për të arsyetuar atë, pavarësisht shumës së transaksionit/transaksioneve.
2. Kur subjekti, ka dyshime se transaksioni mund të përfshijë pastrim të produkteve të veprës penale, financim terrorizmi apo fonde që rrjedhin nga veprimtari kriminale, ai duhet të mos e kryejë transaksionin, t'ia raportojë menjëherë rastin autoritetit përgjegjës dhe të kërkojë udhëzime nëse duhet ta kryejë apo jo transaksionin. Brenda 48 orëve nga marrja dëgjimi, autoriteti përgjegjës kthen përgjigje, duke parashtruar qëndrimin për lejimin e transaksionit ose nxjerrjen e urdhrin të bllokimit.
Kur autoriteti përgjegjës nuk përgjigjet brenda afatit të parashikuar, subjekti mund të vazhdojë me kryerjen e transaksionit.
3. Formulari (RAD) duhet të shoqërohet me të gjithë informacionin e nevojshëm, që mbështet dyshimet e parashtruara në raport, si dhe lejon nxjerrjen e konkluzioneve përkatëse, si: analizën e kryer, nxjerrjen e llogarisë bankare, dokumentet e identifikimit, të dhënat e transfertave, kontratat, informacione të tjera, dhe dërgohet i plotë në rrugë elektronike, si dhe me shpresë zyrtare nëse raportimi elektronik është objektivist i pamundur. Raportimi në rrugë elektronike, kryhet bazuar në standardet, formatin dhe aksesin që autoriteti përgjegjës i siguron, sipas kërkesës së bërë për këtë qëllim subjektit.
4. Në raste urgjente, subjektet mund ta përcjellin me telefon informacionin për aktivitetin e dyshimtë tek autoriteti përgjegjës, duke përmbushur më pas detyrimet sipas pikave 1 dhe 3 të këtij neni.

Raportimi i transaksioneve të parasë fizike

1. Subjektet, në përputhje me pikën 3, të nenit 12 të ligjit, janë të detyruara të raportojnë tek autoriteti përgjegjës, brenda ditës pasardhëse të punës nga data e kryerjes së të gjitha transaksioneve në para fizike, në një vlerë të barabartë ose më të madhe se 1 000 000 (një milion) lek, ose kundërvlerën në monedha të tjera të huaja, kryer si një transaksion të vetëm ose në disa transaksione të lidhura me njëra-tjetrën brenda 24 orëve. Nga ky detyrim përjashtohen transaksionet që kryhen nga organet apo ndërmarrjet publike.⁵

2. Në funksion të zbatimit të pikës 1 të këtij neni, subjektet e këtij udhëzimi do të konsiderojnë si të kryera në para fizike çdo transaksion që nuk është i shoqëruar me një dokument justifikues nga një institucion financiar apo dokumente të tjera justifikuese.

3. Raportimi nga subjektet i transaksioneve sipas këtij neni kryhet në rrugë elektronike sipas standardeve dhe formatit të përcaktuar nga autoriteti përgjegjës.

4. Subjektet raportojnë në rrugë elektronike bazuar në aksesin që autoriteti përgjegjës u siguron sipas kërkesës së bërë për këtë qëllim. Në rastet kur kjo nuk është e mundur, ky raportim mund të kryhet me shkresë zyrtare.

5. Autoriteti përgjegjës konfirmon marrjen e të dhënave të raportuara, nëse një gjë e tillë kërkohet nga subjekti.

KREU V

MASAT PARANDALUESE TË NDËRMARRA NGA SUBJEKTET

Rregullorja dhe udhëzimet e brendshme

1. Subjektet e këtij udhëzimi duhet të hartojnë rregulloren dhe/ose udhëzime të brendshme për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit duke përfshirë ndër të tjera marrjen e masave dhe procedurave:

- a) për politikën për pranimin e klientit;
- b) për vlerësimin dhe administrimin e rrezikut në marrëdhëniet e biznesit, klientët apo transaksioneve;
- c) për zbatimin e masave për vigjilencën e duhur, të thjeshtuar dhe atë të zgjeruar ndaj klientit në përputhje me nivelin e rrezikut;
- ç) për mbajtjen e të dhënave;
- d) për raportimin e aktivitetit të dyshimtë dhe transaksioneve mbi pragun e raportimit, trajnimin e punonjësve të tyre.

2. Subjektet duhet të përditësojnë në vazhdimësi rregulloret dhe udhëzimet e brendshme, duke marrë në konsideratë edhe:

- a) ndryshimet ligjore;
- b) vlerësimet kombëtare të riskut;
- c) vlerësimet sektoriale apo të dhëna të tjera të ngjashme;
- ç) të dhënat që ka vetë subjekti;
- d) rekomandimet e autoritetit përgjegjës dhe/ose autoriteteve mbikëqyrëse;
- dh) si dhe vlerësime ose raporte të hartuara nga organizata ndërkombëtare dhe autoritete me kompetencë në fushën e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit për sa i përket rrezikut që përbëjnë vende të veçanta.

⁵ Persona juridik publik.

Neni 34

Vlerësimi i rrezikut

1. Subjektet që zbatojnë këtë udhëzim duhet të identifikojnë, të vlerësojnë dhe të kuptojnë rreziqet e tyre të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, për:

- a) klientët;
- b) vendet apo zonat gjeografike;
- c) produktet;
- ç) shërbimet;
- d) transaksionet;
- dh) kanalet e shpërndarjes.

2. Subjektet duhet të hartojnë dhe dokumentojnë vlerësimin e rrezikut të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, dhe miratimi i tij bëhet nga niveli drejtues.

3. Me dokumentin e vlerësimit të rrezikut njihen të gjithë punonjësit e subjektit, të cilët kanë detyra funksionale në kuadrin e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.

4. Vlerësimi i rrezikut të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit duhet t'i nënshtrohet një rishikimi periodik, i cili, ndër të tjera, bazohet në:

- a) ndryshimet e aktivitetit të subjektit;
- b) ndryshimet në profilin e rrezikut të klientit;
- c) vënien në përdorim të produkteve, shërbimeve, teknologjive dhe kanaleve të reja të shpërndarjes;
- ç) ndryshimet ligjore apo rregullatore.

5. Vlerësimi i rrezikut duhet të përditësohet të paktën çdo dy vjet ose sa herë që faktorët e sipërpërmendur diktojnë një gjë të tillë.

6. Faktorët minimalë që duhet të merren në konsideratë në vlerësimin e rrezikut janë qëllimi i vendosjes së marrëdhënies së biznesit, apo madhësia e transaksioneve, rregullshmëria ose kohëzgjatja e marrëdhënies së biznesit.

7. Gjatë procesit të hartimit të vlerësimit të rrezikut subjektet duhet të marrin në konsideratë:

- a) vlerësimet kombëtare të rrezikut;
- b) vlerësimet sektoriale apo të dhëna të tjera të ngjashme;
- c) rekomandimet e autoritetit përgjegjës dhe autoriteteve mbikëqyrëse;
- ç) si dhe vlerësime ose raporte të hartuara nga organizata ndërkombëtare dhe autoritete me kompetencë në fushën e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit për sa i përket rrezikut për vende të veçanta.

Neni 35

Struktura përgjegjëse

1. Subjektet e këtij udhëzimi duhet të krijojnë një strukturë përgjegjëse për të parandaluar përdorimin e subjektit për pastrim parash dhe financim të terrorizmit.

2. Subjektet duhet të emërojnë një person përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave në nivele administrimi në zyrën qendrore dhe në çdo zyrë përfaqësimi, filial, degë ose agjenci, tek të cilët të gjithë punonjësit raportojnë çdo fakt që mund të përbëjë dyshim për pastrim parash ose financim terrorizmi dhe të përcaktojnë procedura të përshtatshme menaxhimi e përputhshmërie, brenda subjektit dhe degëve.

3. Personi përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit duhet të jetë drejtues ose punonjës me njohuri të mjaftueshme për rrezikun e ekspozimit ndaj pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit të subjektit dhe të ketë kompetencë për të marrë vendime që ndikojnë në ekspozimin ndaj rrezikut dhe që nuk nevojitet në të gjitha rastet të jetë anëtar i bordit të drejtorëve apo i këshillit mbikëqyrës.

4. Personi përgjegjës i emëruar në nivel administrimi në zyrën qendrore, sipas parashikimeve të pikës 2, të këtij neni, është personi që dërgon raportet tek autoriteti përgjegjës në përputhje me nenin 12 të ligjit, si dhe u kthen përgjigje kërkesave të autoritetit përgjegjës.

5. Në rast se numri i punonjësve të subjekteve është më pak se tre persona, person përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave është administratori ose një punonjës i autorizuar i subjektit.

6. Në rastin kur subjektet e këtij udhëzimi janë të vetëpunësuar, të cilët nuk kanë të punësuar persona të tjerë, për efekt të zbatimit të këtij udhëzimi veprojnë në cilësinë e strukturës përgjegjëse.

7. Kur një individ, që bën pjesë në kategoritë e parashikuara në nenin 3 të ligjit, ushtron veprimtarinë profesionale si i punësuar i një personi juridik apo personi fizik tregtar ose ka një marrëdhënie kontraktuale ose nënkontraktuale me ta, person përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave është punëdhënësi.

Neni 36

Sistemi i centralizuar për regjistrimin dhe mbajtjen e të dhënave

1. Subjektet duhet të krijojnë një sistem të centralizuar i cili të mundësojë regjistrimin, grumbullimin, analizimin, kontrollin e të dhënave dhe transaksioneve në kuadër të marrëdhënies së biznesit me klientin. Në sistemin e centralizuar regjistrohen të gjitha transaksionet, pavarësisht nga mënyra e kryerjes së tyre (si p.sh.: në para fizike, nëpërmjet shërbimit të transfertës së parasë apo vlerave, apo transfertave të drejtpërdrejta elektronike, akte dhurimi, shkëmbimi etj.).

2. Në sistemin e centralizuar subjektet e këtij udhëzimi, regjistrojnë çdo transfertë brenda ose jashtë vendit apo transaksione të kryera për një shumë të barabartë ose më të madhe se 100 000 (njëqind mijë) lekë ose kundra vleftën e saj në monedhë të huaj.

Në sistemin e centralizuar regjistrohen të gjitha transaksionet si ato të kryera në para fizike, nëpërmjet shërbimit të transfertës së parasë apo vlerave, apo transfertave të drejtpërdrejta elektronike.

3. Subjektet, nëse e vlerësojnë të nevojshme, në funksion të menaxhimit të riskut, mund të mbajnë në sistemet e tyre të centralizuara edhe të dhënat për transaksionet nën prapagun e parashikuar në pikën 2 të këtij neni.

4. Në të gjitha rastet, pavarësisht sa parashikuar në pikat e mësipërme regjistrohen të dhënat në sistemin e centralizuar kur ka dyshime për pastrim parash, financim terrorizmi apo fondet/pasuria e përfshirë rrjedh nga veprimtari kriminale.

5. Sistemi i centralizuar duhet të përmbajë së paku të dhënat sipas aneksit IV, “Për regjistrimin dhe mbajtjen e të dhënave mbi klientët dhe transaksionet”, bashkëlidhur këtij udhëzimi, me elementet si vijon:

- a) emri (i klientit);
- b) mbiemri;
- c) datëlindja;
- d) vendlindja;
- e) nr. personal i identifikimit (NID);
- f) lloji i dokumentit;
- g) emri i shoqërisë;
- h) NIPT/NUIS;
- i) adresa;
- j) shuma e transaksionit;
- k) monedha;
- l) lloji i transaksionit (p.sh.: derdhje/tërheqje/transfertë);
- m) data e transaksionit;
- n) mënyra e kryerjes së transaksionit (p.sh. *cash* (para fizike)/transfertë);

- o) burimin e deklaruar të fondeve;
- p) persona të tjerë të përfshirë në transaksion, nëse ka (me gjeneralitete të plota);
- q) për personat juridik të dhënat identifikuese për pronarët përfitues të klientit.

6. Të dhënat e identifikuara duhet të jenë të mbështetura në dokumentacion justifikues dhe nëse kërkohet, të vihen në dispozicion të autoritetit përgjegjës, autoriteteve mbikëqyrëse dhe audituesve. Përfshihen nga detyrimi për dokumentacion justifikues të dhënat: adresa dhe burimi i deklaruar i fondeve. Ky përfshim është i aplikueshëm vetëm për mbajtjen e të dhënave në funksion të sistemit të centralizuar.

7. Nëse këto të dhëna nuk mbahen në sistem të posaçëm elektronik, duhet të jenë të përpunueshme, për shembull me anë të programeve Excel, Access, apo programe të tjera teknologjike të përshtatshme për ruajtjen e të dhënave.

8. Sistemi i centralizuar, përfshimisht për subjektet banka, shoqëritë për ofrimin e shërbimit të pagesave dhe të transferimit të parave, si dhe shoqëritë për ofrimin e shërbimeve të parasë elektronike, nënkupton një sistem të posaçëm elektronik që ndihmon në procesin e pikasjes së transaksioneve me anomalitë dhe/ose të dyshimta apo mangësive në procesin e vigjilencës së thjeshtuar, të duhur apo zgjeruar, nëpërmjet vendosjes së rregullave dhe skenarëve në sistem, sa lidhet me detyrimet ligjore në fushën e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.

9. Autoriteti përgjegjës, me qëllim verifikimin e të dhënave të pasqyruara në sistemin e centralizuar, kërkon nga subjektet që i nënshtrohen këtij udhëzimi, në përputhje me nenin 21/1 të ligjit, çdo informacion, të dhënë apo dokument tjetër mbështetës.

Neni 37

Trajnimet

1. Subjektet duhet të trajnojnë periodikisht punonjësit e tyre sipas një plani vjetor të trajnimeve për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, përfshirë këtu edhe njohjen me ndryshimet ligjore në këtë fushë si dhe detyrimin për mosdeklarim sipas nenit 15 të ligjit.

2. Subjektet, në zbatim të këtij detyrimi, duhet të mbajnë së paku të dhënat mbi:

- a) numrin vjetor të trajnimeve të planifikuara dhe të kryera;
- b) numrin e punonjësve të trajnuar, si dhe funksionet e tyre;
- c) çështjet e trajtuara në to.

3. Këto të dhëna i paraqiten autoritetit përgjegjës, si dhe autoriteteve mbikëqyrëse në kuadrin e inspektimeve në vend apo në distancë.

Neni 38

Kontrolli i brendshëm

1. Subjektet, në përputhje me gërmen “dh”, të nenit 11 të ligjit, duhet të marrin masat parandaluese për zbulimin dhe korigjimin e mangësive të gjetura për të kontrolluar përputhshmërinë me detyrimet e ligjit dhe të këtij udhëzimi.

2. Në rastet kur subjektet raportuese janë të vetëpunësuar ose të cilët nuk kanë të punësuar persona të tjerë, për efekt të zbatimit të këtij neni administratori apo i autorizuari prej tij veprojnë në cilësinë e kontrollit të brendshëm.

Neni 39

Administrimi i dokumentacionit

1. Subjektet që i nënshtrohen zbatimit të këtij udhëzimi duhet të mbajnë në dosjen e klientit dokumente:

- a) origjinale;

- b) të njehsuara me origjinalin;
- c) kopje të njehsuara nga vetë subjekti të këtyre dokumenteve.

2. Kur dokumentet mbahen kopje të njehsuara nga vetë subjekti, këto dokumente duhet të jenë të vulosura me vulën e subjektit dhe të firmosura nga vetë subjekti, që vërteton se janë të njëjta me dokumentet origjinale të paraqitura nga klienti, duke përmbajtur edhe datën e prodhimit të tyre.

3. Kur subjekti mban arkiv elektronik, përveç dokumenteve origjinale elektronike, në arkiv duhet të mbahen në formë elektronike, kopje të njehsuara nga vetë subjekti, që vërteton se janë të njëjta me dokumentet origjinale të paraqitura nga klienti.

Neni 40

Detyrimet e mbajtjes dhe të ruajtjes së të dhënave

1. Subjektet duhet të ruajnë dokumentet që rrjedhin nga procesi i vigjilencës së duhur dhe asaj të zgjeruar, të dhënat e llogarive, transaksioneve, korrespondencën me klientin, si dhe rezultatet e analizave të kryera për 5 vjet nga data e përfundimit të marrëdhënies së biznesit ndërmjet klientit dhe subjektit apo nga data e transaksionit rastësor, por jo më shumë se 40 (dyzet) vjet nga data e secilit transaksion apo data e mbledhjes së dokumentacionit apo kryerjes së analizës.

2. Subjektet duhet të mbajnë regjistra për të dhënat, raportimet dhe dokumentacionin për transaksionet kombëtare dhe ndërkombëtare, pavarësisht nëse transaksioni është kryer në emër të klientit ose në emër të palëve të treta, së bashku me të gjithë dokumentacionin mbështetës, përfshirë dosjet e llogarive dhe korrespondencën e biznesit, për 5 (pesë) vjet nga data e përfundimit të marrëdhënies së biznesit ndërmjet klientit dhe subjektit apo nga data e transaksionit rastësor, por jo më shumë se 40 (dyzet) vjet nga data e secilit transaksion në veçanti apo data e mbledhjes së dokumentacionit apo e kryerjes së analizës.

3. Subjektet duhet të ruajnë të dhëna për transaksionet, përfshirë edhe ato të përcaktuara në nenin 10 të ligjit, me të gjitha hollësitë e duhura për të lejuar rindërtimin e ciklit të plotë të transaksioneve, me qëllim sigurimin e informacionit për autoritetin përgjegjës dhe për autoritetet e tjera kompetente, në bazë të ligjit dhe të akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të tij. Ky informacion ruhet për 5 (pesë) vjet nga data e përfundimit të marrëdhënies së biznesit ndërmjet klientit dhe subjektit apo nga data e transaksionit rastësor, por jo më shumë se 40 (dyzet) vjet nga data e secilit transaksion, në veçanti, apo data e mbledhjes së dokumentacionit apo e kryerjes së analizës.

4. Subjekteve u kërkohet që të dhënat e detyrueshme për t'u mbajtur mbi transaksionet e kryera dhe klientët e tyre t'i ruajnë në mënyrë të saktë dhe kronologjike, pa korrigjime, që të mundësojnë kontrollin adekuat nga autoriteti përgjegjës, autoritetet mbikëqyrëse/licencuese dhe audituesit, nëse kërkohet.

5. Subjektet duhet të ruajnë dokumentacionin për identifikimin, llogaritë, si edhe korrespondencën me klientin. Subjektet duhet të ruajnë, gjithashtu, të dhënat mbi analizat që kanë kryer për të vlerësuar klasifikimin e marrëdhënieve të biznesit në bazë rreziku, si dhe analizat e procesit të monitorimit.

6. Dokumentacioni ruhet për 5 vjet nga data e përfundimit të marrëdhënies së biznesit ndërmjet klientit dhe subjektit apo nga data e transaksionit rastësor, por jo më shumë se 40 (dyzet) vjet nga data e secilit transaksion apo data e mbledhjes së dokumentacionit apo kryerjes së analizës.

7. Me kërkesë të autoritetit përgjegjës dhe të autoriteteve të tjera kompetente, dokumentacioni ruhet edhe për 5 (pesë) vjet të tjera nga data e përfundimit të marrëdhënies së biznesit ndërmjet klientit dhe subjektit apo nga data e transaksionit rastësor, por jo më shumë se 40 (dyzet) vjet nga data e secilit transaksion në veçanti apo data e mbledhjes së dokumentacionit apo e kryerjes së analizës.

8. Dokumentacioni i parashikuar në këtë nen ruhet në formë shkresore ose elektronike, në varësi të mënyrës së krijimit.

9. Të dhënat e siguruar për klientët (të përhershëm apo rastësorë) nga subjektet dhe masat e marra prej tyre në zbatim të ligjit, dokumentohen, administrohen rregullisht dhe vihen në dispozicion të autoritetit përgjegjës mbi bazë të kërkesës së këtij të fundit, në përputhje me nenin 21/1 të ligjit.

Neni 41

Dispozita të fundit

1. Ngarkohen subjektet e përcaktuara në nenin 3 për zbatimin e këtij udhëzimi dhe anekseve si pjesë organike të tij.

2. Për kontrollin e zbatimit të këtij udhëzimi ngarkohet autoriteti përgjegjës, Agjencia e Inteligjencës Financiare (AIF).

3. Ky udhëzim, së bashku me anekset I, II, III dhe IV, dhe instruksionet përkatëse do të jenë të vetmet standarde të pranueshme për raportim tek autoriteti përgjegjës. Nëse është e nevojshme në funksion të administrimit të të dhënave, njëtrajtshmërisë së raportimit për lloj subjektesh, ndërlidhjes me baza të tjera të dhënash, autoriteti përgjegjës mund të shtojë, pakësojë apo ndryshojë fusha të veçanta të anekseve pjesë e këtij udhëzimi.

4. Udhëzimi nr. 28, datë 31.12.2012, "Për metodat dhe procedurat e raportimit dhe marrjes së masave parandaluese nga subjektet e ligjit nr. 9917, datë 19.5.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit", i ndryshuar, i ministrit të Financave, shfuqizohet.

5. Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I FINANCAVE

Petrit Malaj

ANEKS I

RAPORTI I AKTIVITETIT TË DYSHIMTË (RAD)

1. Zgjidhni kutin me kombinime: ☐ Pastrim parash ☐ Financim i terrorizmit ☐ Fonde që rrjedhin nga veprimtari kriminale ☐ Pamundësi ushtrimi i vigjilencës së duhur ☐ Pamundësi ushtrimi i vigjilencës së zgjeruar
2. Zgjidhni kutin me kombinime: ☐ Raport i ri ☐ Raportime të lidhura ☐ Përmirëson një raport të mëparshëm ☐ Transfertë në tentativë ☐ Bllokim (48 orë)
PJESA I. INFORMACION MBI AKTIVITETIN E DYSHIMTË
1. Statusi ligjor i personit ☐ a) Individ; ☐ b) Person fizik tregtar; ☐ c) Person juridik; ☐ d) Shoqëri Anonime; ☐ e) OJF; ☐ f) Organizime ligjore; ☐ g) SHPK (shoqëri me përgjegjësi të kufizuara); ☐ h) Kujdestar; ☐ i) Degë e shoqërisë së huaj; ☐ j) PEP; ☐ k) Të tjera.
2. a) Emri: _____; b) Mbiemri: _____.
3. Datëlindja/data e regjistrimit: _____._____.
4. Shtetësia: ☐ a) shqiptar; ☐ b) i huaj; ☐ c) pa shtetësi.
5. Vendlindja: _____
6. Adresa/vendbanimi i përhershëm _____
7. Vendbanimi i përkohshëm (nëse ka): _____
8. Gjinia: ☐ a) mashkull; ☐ b) femër.
9. Dokumenti i identifikimit: ☐ a) letërnjoftim; ☐ b) pasaportë
10. Numri i dokumentit: _____
11. Nr. personal i identifikimit (NID): _____

12. Autoriteti lëshues: _____	
13. Emërtimi i subjektit: _____	14. NUIS/NIPT: _____
15. Selia e themelimit: _____ 16. Adresa e përkohshëm (nëse ka): _____	
17. Punësim/lloji i aktivitetit: _____ 18. Nëse është PEP: ☐	
PJESA II. PERSONAT E PËRFSHIRË 	
PJESA III. VEPRIMI FINANCIAR I KRYER	
1. Numri i transaksioneve: _____	
2. Numri i llogarisë/ve: _____	
3. Data e kryerjes së transaksionit _____, _____, _____	
4. Monedha: ☐ lek; ☐ euro; ☐ USD; ☐ BP; ☐ PY; ☐ CHF; ☐ CAD; ☐ jetër.	
5. Shuma e transaksionit: _____	
PJESA IV. SHPJEGJIME/PËRSHKRIME TË AKTIVITETIT TË DYSHIMTË	
Shpjegime/përshkrime të aktivitetit të dyshimtë: <i>Shënim. Të strukturohet në disa pika si më poshtë:</i>	
1. Përshkrimi i profilit të subjektit të RAD;	
2. Analiza totale e rastit duke përfshirë dhe analizë të historikut të transaksioneve;	
3. Anomalitë e vërejtura në transaksion, veprime apo veprimtari të dyshimta;	
4. Dyshimet për rastin;	
5. Lidhje me raste të tjera të raportuara të dyshimta, nëse ka;	
6. Nëse kërkohen udhëzime nga AIF;	
7. Të dhëna apo informacione të tjera me interes.	
PJESA V. LISTA E DOKUMENTEVE SHOQËRUESE	
PJESA VI. INFORMACION MBI SUBJEKTIN RAPORTUES	
Emri: _____ Data e raportimit: _____.	
Personi përgjegjës: _____ Tel. _____	
Firma: _____ Email-i: _____	
Aprovuesi: _____ Adresa: _____	

**INSTRUKSIONE
PËR PLOTËSIMIN E FORMULARIT
“RAPORTI I AKTIVITETIT TË DYSHIMTË” RAD**

HYRJE

“Raporti i aktivitetit të dyshimtë” (RAD) është formulari që i bashkëlidhet këtij udhëzimi, me anë të të cilit subjektet raportojnë tek autoriteti përgjegjës për çdo transaksion dhe aktivitet të dyshimtë. Ky formular plotësohet nga subjektet, për rastet kur e dinë apo dyshojnë se po kryhet, është kryer apo tentohet të kryhet pastrimi i produkteve të veprës penale, apo financimi i terrorizmit, apo fondet e përfshira rrjedhin nga veprimtari kriminale. Raportimi bëhet me anë të formularit (RAD) menjëherë dhe jo më vonë se 72 orë.

1. Shënohet një kryq në kutinë përkatëse, sipas rastit, nëse aktiviteti dyshohet se ka të bëjë me pastrim parash, financim të terrorizmit apo fondet rrjedhin nga veprimtari kriminale.

2. Shënohet një kryq në kutinë përkatëse, sipas rastit, nëse dërgohet te AIF, një raport i ri, një transfertë në tentativë apo bëhet përmirësim i një raporti të mëparshëm.

**PJESA I
INFORMACION MBI AKTIVITETIN E DYSHIMTË**

1. **Statusi ligjor i personit:** Me anë të zgjedhjes së një prej kutive, subjekti raportues jep informacion për statusin ligjor të personit/ave të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë sipas rastit

individ, person fizik tregtar, person juridik, shoqëri anonime, OJF, organizime ligjore, SHPK (shoqëri me përgjegjësi të kufizuara), kujdestar, degë e shoqërisë së huaj.

2. **Emri, mbiemri:** për individin shkruhen emri dhe mbiemri.

3. **Datëlindja/data e regjistrimit (dd.mm.vvvv):** nëse personi në emër të të cilit kryhet transaksioni/et është individ, shkruani datën e lindjes, përndryshe shkruhet data e regjistrimit të shoqërisë. Data shkruhet në formatin tetëshifror. Dy shifrat e para tregojnë datën kalendarike të muajit, dy të dytat tregojnë muajin kalendarik dhe katër të fundit tregojnë vitin e lindjes. Zero (0) duhet t'i paraprijë çdo shifre teke. P.sh. nëse data e lindjes së një individi është 3 prill 1978, në raport duhet të shkruhet në formatin 03.04.1978.

4. **Shtetësia:** shkruhet shtetësia e personit që kryen transaksionin (plotësohet në rastin e personave fizikë).

5. **Vendlindja:** shkruhet vendi (juridiksioni) ku personi ka lindur;

6. **Adresa/vendbanimi i përhershëm:** shkruhet adresa që deklarohet nga subjekti apo evidentohet në dokumentet e paraqitura prej tij.

7. **Vendbanimin e përkohshëm (nëse ka):** plotësohet nëse personi ka një vend ku ai ndodhet për të kryer punë ose detyra të caktuara, për të vazhduar një shkollë ose kurs të caktuar, për t'u mjekuar, për të vuajtur një dënim penal dhe për raste të tjera të kësaj natyre.

8. **Gjinia: a) mashkull; b) femër:** shënohet një kryq në kutinë përkatëse sipas rastit nëse individi është mashkull apo femër.

9. **Dokumenti i identifikimit:** a) letërnjoftim; b) pasaportë;

Shënohet një kryq në kutinë përkatëse sipas llojit të dokumentit të përdorur për të bërë identifikimin e personit.

10. **Numri i dokumentit:** këtu shkruhet numri i dokumentit të përdorur për identifikim.

11. **Numri personal i identifikimit (NID):** këtu shkruhet numri personal i identifikimit.

12. **Autoriteti lëshues:** këtu shkruhet autoriteti shtetëror që ka lëshuar dokumentin e përdorur për të bërë identifikimin e personit.

13. **Emërtimi i subjektit:** këtu shkruhet emri i subjektit.

14. **NUIS/NIPT:** shkruhen numri unik i identifikimit të subjektit ose numri i identifikimit të personit të tatueshëm.

15. **Selia e themelimit:** plotësohet vendi i selisë së themelimit të klientit sipas dokumenteve të paraqitura prej tij.

16. **Adresa e përkohshme (nëse ka):** plotësohet nëse personi ka një vend veprimtarie të ndryshëm nga adresa e themelimit.

17. **Punësim/lloji i aktivitetit:** jepet përshkrimi i punësimit ose llojit të aktivitetit të personit të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë.

18. **Nëse është PEP:** shënohet një kryq në kutinë përkatëse nëse subjekti është person i ekspozuar politikisht.

PJESA II PERSONAT E PËRFSHIRË

Në këtë pjesë të raportit jepen të dhënat mbi personat e përfshirë në transaksion.

PJESA III VEPRIMI FINANCIAR I KRYER

1. **Numri i transaksioneve:** shkruhet numri i transaksioneve të kryera apo të tentuara.

2. **Numri i llogarisë/ve:** shkruhen numri/at e llogarive të përfshira në aktivitetin e dyshimtë.

3. **Data e kryerjes së transaksionit:** data e transaksionit shkruhet në formatin tetëshifror. Dy shifrat e para tregojnë datën kalendarike të muajit, dy të dytat tregojnë muajin kalendarik dhe

katër të fundit tregojnë vitin. Zeroja (0) duhet t'i paraprijë çdo shifre teke. P.sh. nëse data e transaksionit është 5 maj 2008, në raport duhet të shkruhet 05.05.2008.

4. **Monedha:** vihet një kryq në një prej kutive sipas llojit të monedhës së përdorur për kryerjen e transaksionit p.sh.: LEK, USD, GBP, EUR, etj.

5. **Shuma e transaksionit:** shkruhet shuma për transaksion të vetëm ose për disa transaksione të lidhura me njëra-tjetrën.

PJESA IV SHPJEGIME/PËRSHKRIME TË AKTIVITETIT TË DYSHIMTË

Në këtë pjesë të raportit subjekti raportues bën një përshkrim të aktivitetit dhe të arsyeve për dyshim. Informacioni i përcjellë duhet të *strukturohet në disa pika*, si: duke përfshirë, përshkrimin e profilit të subjektit të RAD; analizën totale të rastit duke përfshirë dhe analizë të historikut të transaksioneve; anomalitë e vërejtura në transaksion, veprime apo veprimtari të dyshimta; dyshimet për rastin; lidhje me raste të tjera të raportuara të dyshimta, nëse ka; nëse kërkohen udhëzime nga AIF apo të dhëna apo informacione të tjera me interes.

Limiti i karaktereve është vendosur për të siguruar përditësimin e informacioneve voluminoze që hyjnë në data bazë, p.sh. tabela, figura; materialet mbi këtë limit mund të përcillen të zipuara te pjesa V.

PJESA V LISTA E DOKUMENTEVE SHOQËRUESE

Në këtë pjesë të raportit vendosen të zipuara (deri në 10.MB ZIP) dokumentet që shoqërojnë raportin.

PJESA VI INFORMACION MBI SUBJEKTIN RAPORTUES

Në këtë pjesë të raportit shkruhen të dhënat rreth subjektit raportues, si: emri i subjektit, emri dhe firma e personit përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave, emri i personit që bën aprovimin e raportit RAD (në rastet kur është i ndryshëm nga personi përgjegjës), data e raportimit në formatin (dd.mm.vvvv), si dhe numrin e telefonit/adresën *email*, si dhe adresën e personit përgjegjës më anë të të cilit autoriteti përgjegjës mund të japë instruksione të mëtejshme në lidhje me raportin e paraqitur.

ANEKSI II RAPORTI I TRANSAKSIONEVE NË PARA FIZIKE (RTPF)

Në një vlerë të barabartë ose më të madhe se 1 milion (1,000,000) lek

1. Zgjidhni kutinë e duhur:
☐ Raporti i ri; ☐ Përmirëson një transaksion të mëparshëm; ☐ Transaksione të lidhura.
PJESA I. PERSONAT E PËRFSHIRË NË TRANSAKSION
SEKSIONI A. PERSONI QË KRYEN TRANSAKSIONIN

1. Statusi ligjor i personit: a) Individ; b) Person fizik tregtar; c) Person juridik;
 d) Shoqëri Anonime; e) OJF; f) Organizime ligjore;
 g) SHPK (shoqëri me përgjegjësi të kufizuara); h) Kujdestar; i) Degë e shoqërisë së huaj; j) SHKK; k) tjetër.
2. a) Emri: _____ b) Mbiemri: _____
3. Datëlindja/data e regjistrimit: _____. _____. _____
4. Shtetësia: a) shqiptar; b) i huaj; c) pa shtetësi.
5. Vendlindja: _____
6. Adresa: _____ 7. Gjinia: a) mashkull; b) femër.

8. Dokumenti i identifikimit:
a) letërnjoftim; b) pasaportë; c) nr. personal(NID)

9. Numri i dokumentit: _____

10. Autoriteti lëshues: _____

11. Emërtimi i subjektit: _____ 12. NUIS/NIPT: _____

13. Selia e themelimit: _____ 14. Adresa e përkohshëm (nëse ka): _____

15. Punësim/lloji i aktivitetit: _____

SEKSIONI A.1-PERSONI I PËRFSHIRË NË KRYERJEN E TRANSAKSIONIT

PJESA II. PERSONI/AT PËRFITUES

SEKSIONI B. PERSONI/AT PËRFITUES

1. Statusi ligjor i personit: a) Individ; b) Person fizik tregtar; c) Person juridik;
 d) Shoqëri Anonime; e) OJF; f) Organizime ligjore;
 g) SHPK (shoqëri me përgjegjësi të kufizuara); h) kujdestar; i) degë e shoqërisë së huaj; j) SHKK; k) tjetër.
2. a) Emri: _____ b) Mbiemri: _____
3. Datëlindja/data e regjistrimit: _____. _____. _____
4. Shtetësia: a) shqiptar; b) i huaj; 5. Vendlindja: _____
6. Adresa: _____ 7. Gjinia: a) mashkull; b) femër.

8. Dokumenti i identifikimit:
a) letërnjoftim; b) pasaportë.

9. Numri i dokumentit: _____

10. Nr. personal i identifikimit (NID): _____

11. Autoriteti lëshues: _____

12. Emërtimi i subjektit: _____ 13. NUIS/NIPT: _____

14. Adresa e themelimit: _____ 15. Adresa e përkohshëm (nëse ka): _____

16. Punësim/lloji i aktivitetit: _____

SEKSIONI B.1- PERSONI/AT PËRFITUES I PËRFSHIRË

PJESA III. TRANSAKSIONI FINANCIAR I KRYER

1. Numri i transaksioneve: _____
2. Lloji i transaksionit
 a) depozitë kredi; b) tërheqje *cash*; c) derdhje *cash*; d) pagesa këmbim valutor;
 e) shitje/blerje letrash me vlerë; f) shitje/blerje aksionesh;
 g) pasuri e blerë/shitur; h) shitje kuotash; i) kalim fondesh;
 j) huadhënie; k) huamarrje; l) dhurim; m) tjetër.
3. Data e transaksionit _____. _____. _____
4. Monedha: lek; euro; USD; GBP; JPY; CHF; CAD; tjetër.
5. Shuma e transaksionit: _____
6. Shënim për transaksionin: _____

PJESA IV. INFORMACION MBI SUBJEKTIN RAPORTUES:

Emri: _____	Data e raportimit: _____._____._____
Personi përgjegjës: _____	Tel. _____
Firma: _____	Email-i _____
Aprovuesi: _____	Adresa: _____

INSTRUKSIONET
PËR MËNYRËN E PLOTËSIMIT TË FORMULARIT TË RAPORTIMIT TË
TRANSAKSIONEVE NË PARA FIZIKE

(Për transaksionet në para fizike, në një vlerë të barabartë ose më të madhe se 1 milion lek)
Formulari i raportimit të transaksioneve në para fizike (RTPF), është formulari që i bashkëlidhet këtij udhëzimi.

Me anë të këtij formulari bëhet raportimi nga subjektet e transaksionit/eve në para fizike, në një vlerë të barabartë ose më të madhe se 1 milion lek (ose kundërvlera në një monedhë tjetër).

Bëni një kryq në kutinë/të sipas rastit të raportimit që bëhet (p.sh.: raportim i ri, përmirësim i një raportimi të mëparshëm ose bëhet fjalë për transaksione të lidhura të kryera brenda afatit të përcaktuar në këtë udhëzim).

PJESA I
PERSONAT E PËRFSHIRË NË TRANSAKSION

Seksioni A. Plotësohet në të gjitha rastet

Nëse personi kryen një transaksion në emër të vet, plotësoni seksionin A dhe lëreni seksionin B, bosh.

Nëse një individ kryen një transaksion në emër të tij dhe të personit/ave të tjerë, plotësoni seksionin A me të dhënat e mëposhtme për personin që kryen transaksionin dhe seksionin B për personin në emër të të cilit kryhet transaksioni.

1. **Statusi ligjor i personit:** me anë të zgjedhjes së një prej kutive, subjekti raportues jep informacion për statusin ligjor të personit/ave të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë sipas rastit individ, person fizik tregtar, person juridik, shoqëri anonime, ent publik, OJF, organizime ligjore, SHPK (shoqëri me përgjegjësi të kufizuara), kujdestar, degë e shoqërisë së huaj.

2. **Emri, mbiemri:** për individin shkruhen emri dhe mbiemri.

3. **Datëlindja/data e regjistrimit (dd.mm.vvvv):** nëse personi në emër të të cilit kryhet transaksioni/et është individ, shkruani datën e lindjes, përndryshe shkruhet data e regjistrimit të shoqërisë. Data shkruhet në formatin tetëshifror. Dy shifrat e para tregojnë datën kalendarike të muajit, dy të dytat tregojnë muajin kalendarik dhe katër të fundit tregojnë vitin e lindjes. Zero (0) duhet t'i paraprijë çdo shifre teke. P.sh. nëse data e lindjes së një individi është 3 prill 1978, në raport duhet të shkruhet në formatin 03.04.1978.

4. **Shtetësia:** shkruhet shtetësia e personit që kryen transaksionin (plotësohet në rastin e personave fizikë).

5. **Vendlindja:** shkruhet vendi (juridiksioni) ku personi ka lindur.

6. **Adresa:** shkruhet adresa që deklarohet nga subjekti apo evidentohet në dokumentet e paraqitura prej tij.

7. **Gjinia:** a) mashkull; b) femër: shënohet një kryq në kutinë përkatëse sipas rastit nëse individi është mashkull apo femër.

8. **Dokumenti i identifikimit:** a) letërnjoftim; b) pasaportë; c) nr. personal (NID);
Shënohet një kryq në kutinë përkatëse sipas llojit të dokumentit të përdorur për të bërë identifikimin e personit;

9. **Numri i dokumentit:** këtu shkruhet numri i dokumentit të përdorur për identifikim, si dhe numri personal.

10. **Autoriteti lëshues:** këtu shkruhet autoriteti shtetëror që ka lëshuar dokumentin e përdorur për të bërë identifikimin e personit.

11. **Emërtimi i subjektit:** këtu shkruhet emri i subjektit.

12. **NUIS/NIPT:** shkruhen numri unik i identifikimit të subjektit ose numri i identifikimit të personit të tatueshëm.

13. **Selia e themelimit:** shkruhet adresa e plotë e zyrës qendrore të personit të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë.

14. **Adresa e përkohshme (nëse ka):** plotësohet nëse personi ka një vend veprimtarie të ndryshëm nga adresa e themelimit.

15. **Punësim/lloji i aktivitetit:** jepet përshkrimi i punësimit ose llojit të aktivitetit të personit të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë.

Seksioni A.1. Personi i përfshirë në kryerjen e transaksionit

Në këtë seksion shtohen të dhënat për personat e tjerë që janë të përfshirë si palë me personin që kryen transaksionin e raportuar.

PJESA II PERSONI/AT PËRFITUES

Në këtë pjesë subjekti raportues jep të dhëna të plota për përfituesin në rastet kur ai është i ndryshëm nga personi në seksionet A dhe B.

Seksioni B. Personi në emër të të cilit kryhet transaksioni

Ky seksion plotësohet në të gjitha rastet kur personi/at që kryejnë transaksionin/et, janë të ndryshëm nga ata në emër të të cilëve kryhet transaksioni/et (p.sh. nëse një punonjës i X subjekti bën një depozitim për llogari të shoqërisë, kjo e fundit duhet të identifikohet në seksionin B dhe punonjësi që kryen transaksionin duhet të identifikohet në seksionin A).

Subjektet duhet të plotësojnë të gjitha të dhënat sipas mënyrës së plotësimit të përshkruar më sipër në seksionin A.

1. **Statusi ligjor i personit:** me anë të zgjedhjes së një prej kutive, subjekti raportues jep informacion për statusin ligjor të personit/ave të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë, sipas rastit, individ, person fizik tregtar, person juridik, shoqëri anonime, ent publik, OJF, organizime ligjore, SHPK (shoqëri me përgjegjësi të kufizuara), kujdestar, degë e shoqërisë së huaj.

2. **Emri dhe mbiemri:** për individin shkruhen emri dhe mbiemri.

3. **Datëlindja/data e regjistrimit (dd.mm.vvvv):** nëse personi në emër të të cilit kryhet transaksioni/et është individ, shkruani datën e lindjes, përndryshe shkruhet data e regjistrimit të shoqërisë. Data shkruhet në formatin tetëshifror. Dy shifrat e para tregojnë datën kalendarike të muajit, dy të dytat tregojnë muajin kalendarik dhe katër të fundit tregojnë vitin e lindjes. Zero (0) duhet t'i paraprijë çdo shifre teke. P.sh. nëse data e lindjes së një individi është 3 prill 1978, në raport duhet të shkruhet në formatin 03.04.1978.

4. **Shtetësia:** shkruhet shtetësia e personit që kryen transaksionin (plotësohet në rastin e personave fizikë).

5. **Vendlindja:** shkruhet vendi (juridiksioni) ku personi ka lindur.

6. **Adresa:** shkruhet adresa që deklarohet nga subjekti apo evidentohet në dokumentet e paraqitura prej tij.

7. **Gjinia:** a) mashkull; b) femër: shënohet një kryq në kutinë përkatëse sipas rastit nëse individi është mashkull apo femër.

8. **Dokumenti i identifikimit:** a) letërnjoftim; b) pasaportë; c) nr. personal (NID).

Shënohet një kryq në kutinë përkatëse sipas llojit të dokumentit të përdorur për të bërë identifikimin e personit.

9. **Numri i dokumentit:** këtu shkruhet numri i dokumentit të përdorur për identifikim.

10. **Numri personal i identifikimit (NID):** këtu shkruhet numri personal i identifikimit.

11. **Autoriteti lëshues:** këtu shkruhet autoriteti shtetëror që ka lëshuar dokumentin e përdorur për të bërë identifikimin e personit.

12. **Emërtimi i subjektit:** këtu shkruhet emri i subjektit.

13. **NUIS/NIPT:** shkruhen numri unik i identifikimit të subjektit ose numri i identifikimit të personit të tatueshëm.

14. **Adresa e themelimit:** shkruhet adresa e plotë e zyrës qendrore të personit të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë.

15. **Adresa e përkohshme (nëse ka):** plotësohet nëse personi ka një vend veprimtarie të ndryshëm nga adresa e themelimit.

16. **Punësim/lloji i aktivitetit:** jepet përshkrimi i punësimit ose llojit të aktivitetit të personit të përfshirë në aktivitetin e dyshimtë.

Seksioni B.1. Personi/at përfitues

Në këtë seksion shtohen të dhënat për personat që janë përfitues nga transaksioni i raportuar.

PJESA III

TRANSAKSIONI FINANCIAR I KRYER

1. **Numri i transaksioneve:** shkruhet numri i transaksioneve të kryera për një transaksion të vetëm ose për disa transaksione të lidhura me njëra-tjetrën, shuma e agreguar e të cilave është e barabartë apo e kalon vlerën e 1 milion lek apo kundërvlerën në monedha të huaja. Afati kohor për llogaritjen e transaksioneve të lidhura është 24 orë.

2. **Lloji i transaksionit:** shënohet me kryq lloji i transaksionit (p.sh. depozitë kredi, tërheqje *cash*, derdhje *cash*, pagesa këmbim valutor etj.);

3. **Data e transaksionit:** shkruhet data e kryerjes së transaksionit në formatin ditë, muaj, vit(dd.mm.vvvv.) Zeroja (0) duhet t'i paraprijë çdo shifre teke (p.sh. nëse data e transaksionit është 5 prill 2009, në raport duhet të shkruhet 05.04.2009). Për subjektet të cilat bëjnë dhe regjistrimin e orës së transaksionit shkruhet, gjithashtu, dhe ora.

4. **Monedha:** bëhet një kryq në një prej kutive sipas llojit të monedhës së përdorur për kryerjen e transaksionit (p.sh.: lek, USD, GBP, EUR etj.).

5. **Shuma e transaksionit:** shkruhet e plotë shuma e transaksionit të kryer në para fizike në lek për një transaksion të vetëm ose për disa transaksione të lidhura me njëra-tjetrën, shuma e agreguar e të cilave është e barabartë apo e kalon vlerën e 1 milion lek, apo kundërvlerën në monedha të huaja. Afati kohor për llogaritjen e transaksioneve të lidhura është 24 orë.

6. **Shënim për transaksionin:** në këtë pjesë të raportit subjekti raportues jep shënime lidhur me transaksionin.

PJESA IV

INFORMACION MBI SUBJEKTIN RAPORTUES

Në këtë pjesë plotësohen të dhëna rreth subjektit raportues, si: emri, mbiemri për personat fizikë (ose emri i plotë ligjor i shoqërisë për personat juridikë) emri i personit përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave, data e raportimit në formatin (dd.mm.vvvv), numrin e telefonit/adresën elektronike të personit përgjegjës më anë të të cilit autoriteti përgjegjës mund të japë instruksione të mëtejshme, në lidhje me raportin e paraqitur, emrin e aprovuesit, si dhe adresën e plotë të subjektit.

ANEKS III

RAPORTI I KONTROLLIT NË DISTANCË (RKD)

EMRI I SUBJEKTTIT RAPORTUES: _____

KATEGORIA E SUBJEKTTIT: _____
PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT TË SUBJEKTTIT: _____
ADRESA: _____
NUMRI I PUNONJËSVE TË SUBJEKTTIT: _____
EMRI I PERSONIT PËRGJEGJËS/POZICIONI:
Tel.: Fax: Email:

I. Masat parandaluese të marra nga subjekti në kuadër të parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit:

1. A keni rregullore të brendshme?

Po ___ Jo ___

Nëse Po, bashkëngjisni kopje të rregullores.

2. A keni realizuar trajnime për punonjësit?

Po ___ Jo ___

Nëse Po:

- listoni temat e trajnimit dhe numrin e punonjëseve që kanë marrë pjesë në trajnim;

- bashkëngjisni kopje të temave të trajtuara në trajnimet e realizuara.

3. Numri i kontrolleve të kryera nga kontrolli i brendshëm (nëse ka)?

Po ___ Jo ___

Nëse Po, bashkëngjisni kopje të raportit të kontrolleve të kryera (raportet e auditimit të brendshëm apo të jashtëm, etj...) përfshirë:

- mangësitë e konstatuara prej tyre (nëse ka);

- masat e marra për ndjekjen e rekomandimeve apo gjetjeve të evidentuara.

II. Shpjegoni mënyrën e kontrollit dhe verifikimit të listës së personave të shpallur dhe masat përkatëse të marra në zbatim të:

- ligjit nr. 157/2013, “Për masat kundër financimit të terrorizmit”, të ndryshuar;

- ligjit nr. 72/2019, “Për masat shtrënguese ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

III. Raportime të kryera nga subjekti në nivel statistikor:

Evidento numrin e RTPF-ve të dërguara pranë autoritetit përgjegjës: _____

Evidento numrin e RAD-ve të dërguara pranë autoritetit përgjegjës: _____

EMRI I PERSONIT PËRGJEGJËS: _____ FIRMA: _____	DATA: _____._____._____;
--	--------------------------

INSTRUKSIONE PËR PLOTËSIMIN E RAPORTIT TË KONTROLLIT NË DISTANCË

“Raporti i kontrollit në distancë” është formulari që i bashkëlidhet këtij udhëzimi dhe plotësohet nga subjektet me kërkesën e autoritetit përgjegjës me të dhënat mbi masat e marra për zbatimin e kërkesave të ligjit nr. 9917, datë 19.5.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”, të ndryshuar; të ligjit nr. 157/2013, “Për masat kundër financimit të terrorizmit, të ndryshuar, dhe të ligjit nr. 72/2019, “Për masat shtrënguese ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

Formulari i plotësuar dhe dokumentacioni bashkëngjitur i dërgohet Agjencisë të Inteligjencës Financiare (AIF), brenda afateve kohore të përcaktuara në kërkesë.

Emri i subjektit raportues: Shkruhet emri i plotë i subjektit raportues.

Kategoria e subjektit: Në këtë pjesë të raportit shkruhet kategoria së cilës i përket subjekti në bazë të nenit 3, të ligjit nr. 9917/2008, të ndryshuar.

Përshkrimi i aktivitetit të subjektit: Në këtë pjesë të raportit citohet fusha e veprimtarisë së subjektit.

Adresa: Shkruhet adresa e plotë e subjektit raportues.

Numri i punonjësve: Në këtë pjesë jepet numri i punonjësve të subjektit, duke e vërtetuar këtë me dokumentacionin përkatës.

Emri i personit përgjegjës/pozicioni: Shkruhet emri i personit përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit e terrorizmit, dhe përhapjes së armëve të shkatërrimit në masë në subjektin raportues, si edhe pozicioni i tij në hierarkinë e subjektit.

Gjithashtu, jepen të dhëna e tij, si: numri i telefonit/faksit dhe adresa elektronike.

Masat parandaluese të marra nga subjekti në kuadër të ligjit për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit: Në këtë pjesë të raportit subjekti raportues bën një paraqitje të masave të marra për zbatimin e ligjit (kryesisht neni 11, i ligjit nr. 9917/2008, “Masat parandaluese”) dhe të akteve nënligjore. Duke vërtetuar këtë me dokumentacionin përkatës që duhet të shoqërojë këtë raport.

Rregullore të brendshme: Subjekti evidenton nëse ka të miratuar rregullore në kuadër të detyrimeve të ligjit nr. 9917/2008, të ndryshuar, duke e vërtetuar këtë me dokumentacionin përkatës që duhet të shoqërojë plotësimin e këtij raporti.

Trajnimet e personelit: Subjekti mund të përshkruajë trajnimet e kryera për personelin dhe numrin e tyre që kanë marrë pjesë në trajnim, si dhe evidenton nëse ka paraqitur ndonjë kërkesë për trajnim dhe asistencë nga AIF. Subjekti e shoqëron plotësimin e këtij raporti duke e vërtetuar me dokumentacionin përkatës.

Mënyra e kontrollit dhe verifikimit të listës së personave të shpallur dhe masat përkatëse të marra: Subjekti në këtë pjesë të raportit shpjegon mënyrën e kontrollit dhe verifikimit të listës së personave të shpallur dhe masave të marra në bazë dhe zbatim të ligjit nr. 157/2013, “Për masat kundër financimit të terrorizmit”, të ndryshuar (kryesisht të fokusuar tek nenet 10–10/1) dhe ligjit nr. 72/2019, “Për masat shtrënguese ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar (kryesisht të fokusuar te nenet 8–11).

Raportimet e bëra nga subjekti: Shkruhen të dhënat e subjektit për raportet e dërguara pranë Agjencisë të Inteligjencës Financiare (p.sh. numri i raporteve RTPF dhe RAD).

Emri i personit përgjegjës: Shënohet emri i personit përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave.

Firma: Raporti firmoset nga ana e personit përgjegjës për parandalimin e pastrimit të parave përpara se të dërgohet tek “autoriteti përgjegjës”.

Data: Subjekti shënon datën e dërgimit të raportit tek “autoriteti përgjegjës” e cila duhet të shkruhet në tetë shifra. Dy të parat tregojnë datën kalendarike të muajit, dy të dytat tregojnë muajin kalendarik dhe katër të fundit tregojnë vitin. Zeroja (0) duhet t’i paraprijë çdo shifre teke. P.sh. nëse data është 3 prill 2003, në raport duhet të shkruhet 3.4.2003.

ANEKSI IV

PËR REGJISTRIMIN DHE MBAJTJEN E TË DHËNAVE MBI KLIENTËT DHE TRANSAKSIONET

Të dhënat e mëposhtme janë informacionet thelbësore dhe të detyrueshme që subjekti duhet të përfshijë në sistemin e centralizuar.

Subjekti mund të shtojë dhe të dhëna të tjera që mund të lidhen me natyrën apo veçoritë specifike të aktivitetit të tij.

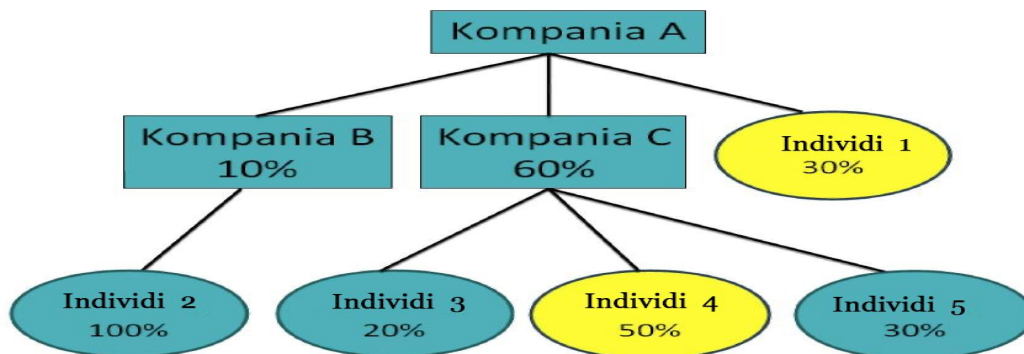
Emri (i klientit ose pronarit përfitues)
Mbiemri
Datëlindja
Vendlindja

Nr. personal i identifikimit (NID)
Lloji i dokumentit
Emri i shoqërisë
NIPT/NUIS
Adresa
Shuma e transaksionit
Monedha
Lloji i transaksionit (p.sh. derdhje/tërheqje/transfertë)
Data e transaksionit
Mënyra e kryerjes së transaksionit (p.sh. <i>cash</i> (para fizike)/ transfertë)
Burimi i deklaruar i fondeve
Persona të tjerë të përfshirë (me gjeneralitete të plota)
Të dhënat identifikuese të pronarit përfitues të klientit

ANEKSI V SHEMBUJ ORIENTUES PËR PËRCAKTIMIN E PRONARIT PËRFITUES

Në vijim janë dhënë disa shembuj për subjektet e këtij udhëzimi, si një mundësi orientuese për ta, gjatë procesit të identifikimit dhe verifikimit të pronarit apo pronarëve përfitues të klientëve të tyre.

Shembulli 1

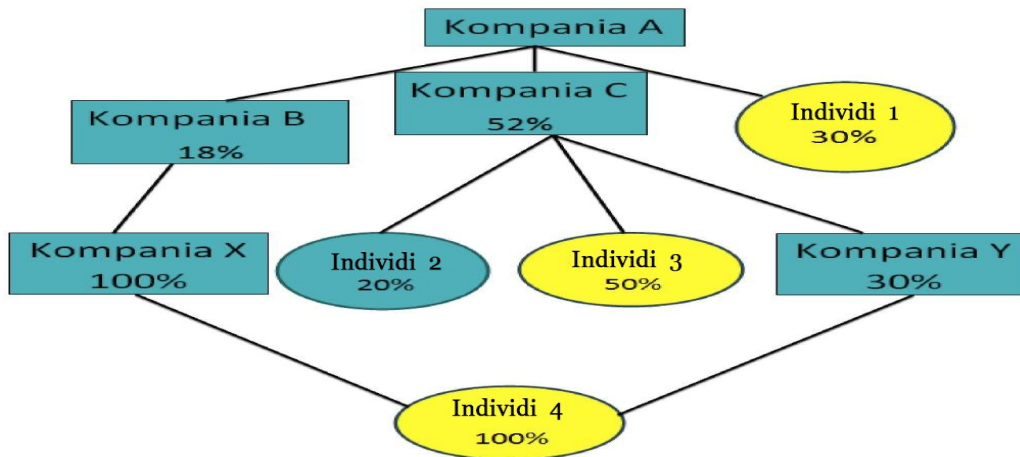

Subjekteve u kërkohet të përcaktojnë individët të cilët zotërojnë në mënyrë direkte ose indirekte 25% ose më tepër të aksioneve të kompanisë A.

Në nivelin e parë, individ 1 zotëron 30% të aksioneve në kompaninë A dhe rrjedhimisht është pronar përfitues.

Në nivelin e dytë vetëm individ 4 është pronar përfitues, pasi ai së fundmi zotëron 30% të aksioneve të kompanisë A (duke qenë se ai zotëron 50% të aksioneve të kompanisë C, e cila nga ana tjetër zotëron 60% të aksioneve të kompanisë A). Individët 2, 3 dhe 5 zotërojnë respektivisht 10%, 12% dhe 18% të aksioneve të kompanisë A, kështu që nuk është e domosdoshme të identifikohen.

Shembulli 2

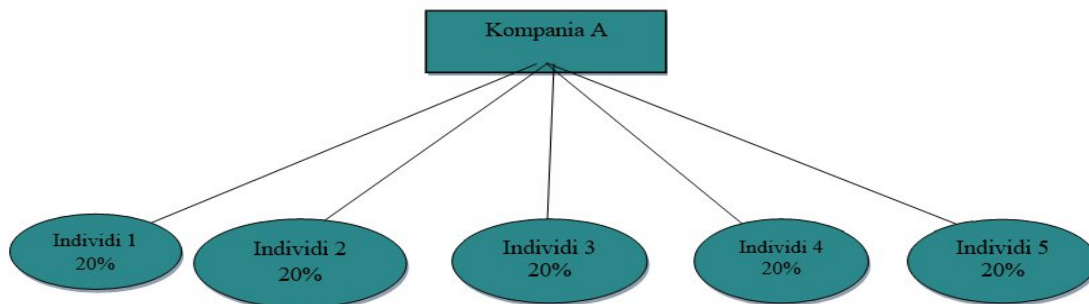
Subjekteve u kërkohet të identifikojnë individin, të cilët së fundmi zotërojnë 25% ose më tepër të aksioneve të kompanisë A.

Në nivelin e parë, individ 1 zotëron 30% të aksioneve në kompaninë A dhe rrjedhimisht është pronar përfitues.

Në nivelin e dytë vetëm individ 3 është pronar përfitues pasi ai së fundmi zotëron 26% të aksioneve të kompanisë A (duke qenë se ai zotëron 50% të aksioneve të kompanisë C, e cila nga ana tjetër zotëron 52% të aksioneve të kompanisë A).

Në nivelin e tretë, individ 4 është pronar përfitues, pasi ai së fundmi zotëron 33.6% të aksioneve në kompaninë A (duke qenë se ai zotëron 18% të aksioneve të kompanisë A nëpërmjet kompanive B dhe X, si dhe 15.6% të aksioneve të kompanisë A nëpërmjet kompanisë C dhe kompanisë Y).

Shembulli 3

Në rastin kur pronësia është e shpërndarë, asnjë ortak/aksionar nuk zotëron 25% ose më tepër të aksioneve, si pronar përfitues do të regjistrohet përfaqësuesi ligjor i shoqërisë.

Në rastin kur pronësia është e shpërndarë, asnjë ortak/aksionar nuk zotëron 25% ose më tepër të aksioneve, si pronar përfitues do të regjistrohet personi në nivelin më të lartë drejtues të shoqërisë.

Shembulli 4

Në rastet kur klienti apo pronari përfitues është një kompani aksionare e listuar në një bursë të njohur dhe është subjekt i detyrimeve për raportim në një autoritet rregullator, regjistrohen si pronarë përfitues përfaqësuesit ligjorë të entitetit të listuar në bursë.

Për qëllime të këtij udhëzimi, bursë e njohur financiare do të konsiderohen bursat e vendeve anëtare të Organizatës për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (OECD), si dhe të Shqipërisë.

ANEKSI VI

TREGUES PËR ANALIZIMIN E TRANSAKSIONEVE KOMPLEKSE ME VLERA TË LARTA TË PAZAKONTA PA QËLLIM TË DUKSHËM EKONOMIK DHE LIGJOR

Subjektet duhet të marrin në konsideratë treguesit e mëposhtëm gjatë analizimit të transaksioneve komplekse, me vlera të larta dhe të pazakonta, të cilat nuk kanë qëllim të dukshëm ekonomik ose ligjor, por pa u kufizuar vetëm në to, si më poshtë:

1. Transaksioni konsiderohet të jetë kompleks, në rastet kur:

a) lloji i transaksionit është qartësisht në mospërputhje me madhësinë apo aktivitetin e personit juridik ose fizik, apo moshën e klientit;

b) transaksionet janë të pazakonta për shkak të madhësisë, natyrës, shpeshtësisë, ose mënyrës së kryerjes së tyre;

c) ka dallime të dukshme dhe të konsiderueshme mes çmimit të deklaruar të kontratave të pasurive të luajtshme apo të paluajtshme dhe vlerave faktike në përputhje me çmimet referencë të tregut;

ç) marrëdhënia e biznesit përfshin transaksione, të cilat nuk janë në përputhje me ato të deklaruar nga klienti, të tilla si: financime private, përdorimi i çeqeve të mbajtësit ose pagesa të shpeshta apo të konsiderueshme me para në dorë, veçanërisht nëse transaksione të tilla nuk janë në përputhje me profilin ekonomik të individit ose shoqërisë;

d) klienti nuk jep shpjegime logjike për kontributin e një shumë të konsiderueshme në para si garanci e dhënë për huamarrje, në vend të përdorimit të këtyre fondeve;

dh) kalimi i pasurisë së paluajtshme do të kryhet duke pretenduar pagesë të mëparshme me metale të çmuara apo kriptomoneda pa detyrime monetare, pa dokumente provuese.

2. Transaksioni konsiderohet të jetë në vlera të larta dhe të pazakonta, në rastet kur:

a) transaksionet veçanërisht kryhen nga shoqëri të krijuara rishtazi, vlera e të cilave nuk justifikohet nga fusha e veprimtarisë së klientit, apo nga të dhënat e tjera ekonomiko-financiare;

b) fonde të marra ose të dërguara në një vend të huaj, pa lidhje të dukshme midis vendit dhe klientit;

c) financimi bëhet nga palët e treta që lidhet me transaksionin apo pagesën e detyrimeve të tjera, pa asnjë lidhje të dukshme mes palëve apo justifikim nga pikëpamja ekonomike;

ç) fonde të marra ose të dërguara në vende me rrezik të lartë për pastrim parash ose financim të terrorizmit, të listuara nga autoriteti përgjegjës apo Këshilli i Ministrave, sipas pikës "P", të nenit 22 të ligjit.

3. Transaksioni konsiderohet se nuk ka qëllim të dukshëm ekonomik ose ligjor, në rastet kur:

a) klienti përdor shumë llogari bankare brenda ose jashtë vendit pa pasur ndonjë arsye ekonomiko-ligjore;

b) shpenzimet personale të klientit financohen nga një shoqëri, aktiviteti biznesi apo institucion shtetëror, pa pasur ndonjë shpjegim apo arsye ekonomiko-ligjore;

c) zgjedhja e mënyrës së pagesës është përcaktuar në një datë shumë afër kohës së noterizimit të aktit, veçanërisht nëse nuk ka garanci që siguron kryerjen e pagesës;

ç) në kontratë është përcaktuar një periudhë jashtëzakonisht e shkurtër shlyerjeje pa dhënë asnjë shpjegim logjik apo justifikim ekonomik;

d) tjetërsime të njëpasnjëshme dhe të shpeshta të pasurisë nga një individ tek tjetri pa një shpjegim logjik për ndryshimin e pronësisë, të shoqëruara me rritje domethënëse të çmimit (p.sh. mbi 30% mbi çmimin referencë të zonës);

dh) blerja e pasurive nën vlerën referencë të tregut (p.sh. 30 % nën vlerë) dhe më pas rishitja e saj menjëherë ose brenda një afati të shkurtër (p.sh. 6 vite) në vlerë dukshëm më të lartë (p.sh. mbi 30% mbi çmimin referencë të zonës), pa pasur të dhëna të arsyeshme për këtë (p.sh. ristrukturim i pasurisë që ka çuar në rritje të vlerës).